

Umowa Nr .....

zawarta dnia ..... roku w Zakrzewie, pomiędzy:

Gminą Zakrzewo, ul. Kujańska 5, 77-424 Zakrzewo, NIP: 7671609418, reprezentowaną przez
..... – ....., przy kontrasygnacie
..... – .....

zwaną dalej w „**Zamawiającym**”

a

*gdy kontrahentem jest spółka prawa handlowego:

spółką pod firmą „...” z siedzibą w ... (wpisać tylko nazwę miasta/miejscowości), ul. ...., ... (wpisać adres), wpisaną do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS ... – zgodnie z wydrukiem z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego, stanowiącym załącznik do umowy, NIP ....., REGON ....., zwaną dalej „Wykonawcą”, reprezentowaną przez ..... /reprezentowaną przez ... działającą/-ego na podstawie pełnomocnictwa, stanowiącego załącznik do umowy,

*gdy kontrahentem jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą:

Panią/Panem ....., prowadzącą/-ym działalność gospodarczą pod firmą „...” z siedzibą w ... (wpisać tylko nazwę miasta/miejscowości), ul. .... (wpisać adres), – zgodnie z wydrukiem z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, stanowiącym załącznik do umowy, NIP ....., REGON ....., zwaną/-ym dalej „Wykonawcą”, reprezentowaną/-ym przez ... działającą/-ego na podstawie pełnomocnictwa, stanowiącego załącznik do umowy,

wspólnie zwanymi dalej „**Stronami**”, a oddzielnie „**Stroną**”.

Preambuła

Zważywszy, że w wyniku postępowania przeprowadzonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 z późn. zm.), dalej: p.z.p., w trybie podstawowym bez przeprowadzenia negocjacji, pn.: „**Remont drogi gminnej nr 104027P ul. Sikorskiego położonej w miejscowości Zakrzewo**” Zamawiający dokonał, jako najkorzystniejszej, wyboru oferty Wykonawcy i na tej podstawie Strony postanawiają zawrzeć Umowę następującej treści:

§ 1

Definicje

Strony nadają następujące znaczenie pojęciom użytym w dalszej treści Umowy:

- 1) **Dokumentacja projektowa** – oznacza kompletną dokumentację projektową, wraz ze Specyfikacją Techniczną Wykonania i Odbioru Robót, niezbędną do realizacji całości przedmiotu zamówienia, stanowiącą załącznik do Umowy;
- 2) **Dokumentacja powykonawcza** – dokumentacja budowy z naniesionymi zmianami dokonanymi w toku wykonywania Robót oraz geodezyjnymi pomiarami powykonawczymi. Sporządzona zgodnie z zapisami STWiOR oraz Wytycznymi Zamawiającego;

- 3) **Harmonogram rzeczowo-finansowy (Harmonogram)** – zestawienie rzeczowo-finansowe Robót, sporządzone przez Wykonawcę i zatwierdzone przez Zamawiającego.
Harmonogram powinien być przygotowany w sposób zapewniający Wykonawcy terminową realizację Robót oraz poszczególnych ich elementów, oraz umożliwiający Zamawiającemu bieżącą weryfikację postępu Robót;
- 4) **Informacje Poufne** – wszelkie informacje uzyskane w związku lub przy okazji wykonywania Umowy, które stanowią lub mogą stanowić technologiczną, organizacyjną lub finansową tajemnicę drugiej Strony i których ujawnienie mogłoby narazić Stronę na szkodę;
- 5) **Inspektor nadzoru inwestorskiego** – osoba upoważniona do pełnienia obowiązków zgodnie z ustawą Prawo budowlane, działająca w imieniu Zamawiającego;
- 6) **Kodeks cywilny** – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.);
- 7) **Kosztorys ofertowy** – wyceniony przez Wykonawcę Przedmiar robót jako element Harmonogramu;
- 8) **Odbiór częściowy** – odbiór częściowy Robót objętych Przedmiotem Umowy dokonywany przez Stronę dla poszczególnych wykonanych robót oraz robót zanikających i ulegających zakryciu;
- 9) **Odbiór końcowy** – odbiór całości Robót objętych Przedmiotem Umowy dokonany przez Stronę po zakończeniu realizacji inwestycji wraz z wykonaną i przekazaną Zamawiającemu Dokumentacją powykonawczą;
- 10) **Odbiór ostateczny** – oznacza odbiór dokonany przez Stronę po okresie gwarancyjnym;
- 11) **Oferta Wykonawcy (Oferta)** – zobowiązanie Wykonawcy do wykonania Robót objętych Umową, zgodnie z postanowieniami SWZ, złożone Zamawiającemu w czasie postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego wraz z załącznikami. Błędy i nieścisłości wyceny oferty nie stanowią podstawy do jakichkolwiek roszczeń Wykonawcy w stosunku do ustalonej w Umowie kwoty wynagrodzenia ryczałtowego za wykonanie całości przedmiotu umowy;
- 12) **Prawo budowlane** – ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682 z późn. zm.);
- 13) **Protokół częściowy** – protokół z czynności odbiorowych zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku Odbioru częściowego, jak również terminy wyznaczone na usunięcie wad stwierdzonych w czasie odbioru;
- 14) **Protokół końcowy** – protokół z czynności odbiorowych zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku Odbioru końcowego, jak również terminy wyznaczone na usunięcie wad stwierdzonych w czasie odbioru;
- 15) **Przedmiar robót** – zestawienie ilości przewidywanych do wykonania Robót;
- 16) **Przedmiot Umowy** – prace wskazane w §2 Umowy;
- 17) **Przedstawiciel Wykonawcy** – osoba pisemnie ustanowiona przez Wykonawcę, jako jego przedstawiciel;
- 18) **Przedstawiciel Zamawiającego** – osoba pisemnie ustanowiona przez Zamawiającego, jako jego przedstawiciel;
- 19) **Ustawa p.z.p/Pzp** – ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605);
- 20) **Roboty budowlane (Roboty)** – prace niezbędne do realizacji Przedmiotu Umowy oraz zespół czynności podejmowanych przez Wykonawcę w celu zapewnienia prawidłowego oraz terminowego wykonania Robót budowlanych;
- 21) **Sila Wyższa** – okoliczności lub zdarzenia, w odniesieniu do których łącznie spełnione są następujące przesłanki:
  - na które Strona nie ma wpływu i nie mogła ich przewidzieć;

- przed którymi Strona nie mogłaby się rozsądnie zabezpieczyć przed momentem zawarcia Umowy;
  - których Strona nie mogłaby uniknąć lub przewyciężyć oraz, których nie można przypisać drugiej Stronie;
- 22) **SWZ** – Specyfikacja Warunków Zamówienia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wraz z pytaniami i odpowiedziami;
  - 23) **STWiOR** – Specyfikacja Techniczna Wykonania i Odbioru Robót - opracowania zawierające w szczególności zbiory wymagań, które są niezbędne do określenia standardu i jakości wykonania robót, w zakresie sposobu wykonania robót budowlanych, właściwości wyrobów budowlanych oraz oceny prawidłowości wykonania poszczególnych robót;
  - 24) **Teren Budowy** – przestrzeń, w której prowadzone są Roboty budowlane, wraz z przestrzenią zajmowaną przez urządzenia zaplecza budowy;
  - 25) **Termin wykonania Umowy** – termin, do którego zostanie wykonany Przedmiot Umowy, wskazany w § 3 ust. 1 Umowy;
  - 26) **Umowa** – niniejsza umowa zawarta przez Strony;
  - 27) **Wynagrodzenie** – wynagrodzenie należne Wykonawcy za wykonanie Robót budowlanych wraz z usunięciem wad ujawnionych przy Odbiorze końcowym lub gwarancyjnym w okresie rękojmi za wady fizyczne lub gwarancji jakości określonej w Umowie; Wynagrodzenie obejmuje wszelkie niezbędne koszty bezpośrednie i pośrednie związane z realizacją Przedmiotu Umowy, w tym koszty realizacji wszystkich prac, robót przygotowawczych, tymczasowych, pomocniczych, wszelkie naprawy, zagospodarowanie Terenu Budowy, zorganizowanie i utrzymanie zaplecza budowy, organizację ruchu, dozorowanie budowy, Dokumentację powykonawczą. Wynagrodzenie obejmuje także wszelkie niezbędne opłaty administracyjne i koszty uzgodnień oraz wszelkie koszty związane z Odbiorem częściowym i Odbiorem końcowym prac, włączając w to: próby, sprawdzenia (oznakowanie, pomiary, ekspertyzy, koszty przyłączeń itp.) oraz rozruch, a także koszty związane z poborem energii elektrycznej i wody, do poniesienia, których zobowiązany jest Wykonawca, koszty zajęcia nieruchomości na czas realizacji Robót (w tym koszty związane z zajęciem pasa drogowego lub dzierżawą gruntów, odszkodowania) oraz inne czynności niezbędne i konieczne do kompleksowego wykonania Przedmiotu Umowy.

§ 2

Przedmiot Umowy

1. Zamawiający zleca, a Wykonawca zobowiązuje się wykonać zadanie inwestycyjne pn.: **„Remont drogi gminnej nr 104027P ul. Sikorskiego położonej w miejscowości Zakrzewo”** polegające na:
  - a. opracowaniu Dokumentacji powykonawczej po zrealizowaniu Robót budowlanych;
  - b. uzyskaniu wszelkich wymaganych odbiorów i decyzji, w tym uzyskaniu zaświadczenia z PINB o zgłoszeniu zakończenia inwestycji (zrealizowaniu Robót budowlanych) i braku sprzeciwu odnośnie przystąpienia do użytkowania i/lub decyzji pozwolenia na użytkowanie, w razie potrzeb;
  - c. przetworzeniu cyfrowym papierowej Dokumentacji powykonawczej.
2. Przedmiot Umowy został szczegółowo opisany w:
  - a. Dokumentacji projektowej;
  - b. Specyfikacji Warunków Zamówienia (SWZ);
  - c. Ofercie Wykonawcy.
3. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania Przedmiotu Umowy zgodnie z obowiązującymi normami, z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa, w tym przepisami ustawy Prawo

budowlane, przepisami BHP i p.poż, sztuką budowlaną, ogólnymi warunkami technicznymi i aktualnym poziomem wiedzy technicznej oraz z należytą starannością.

4. Wykonawca oświadcza, że posiada niezbędną wiedzę i doświadczenie, dysponuje odpowiednim zapleczem technicznym i ekonomicznym oraz osobami posiadającymi niezbędne kwalifikacje i uprawnienia pozwalające na realizację Przedmiotu Umowy.

§ 3

Termin i warunki wykonania Umowy

1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać Przedmiot Umowy w terminie **do 5 miesięcy** licząc od dnia podpisania Umowy (dalej zwanym „**Terminem Wykonania Umowy**”). Terminy wykonania poszczególnych Robót budowlanych zostały określone w Harmonogramie rzeczowo-finansowym.
2. **Realizacja Przedmiotu Umowy będzie monitorowana w oparciu o Harmonogram sporządzony przez Wykonawcę w terminie nie dłuższym niż 7 dni od daty podpisania Umowy i zatwierdzony przez Zamawiającego.**
3. Harmonogram rzeczowo-finansowy będzie podlegał każdorazowo zmianom i aktualizacjom, w sytuacji zaistnienia uzasadnionych okoliczności powodujących przesunięcie terminów realizacji wskazanych w Harmonogramie. Wykonawca na każde żądanie Zamawiającego zobowiązany jest do przedstawienia Zamawiającemu do weryfikacji zmienionego Harmonogramu, w terminie 5 dni licząc od dnia zgłoszenia żądania przez Zamawiającego. Zamawiający będzie uprawniony do zgłoszenia uzasadnionych zastrzeżeń i uwag do zmienionego Harmonogramu rzeczowo-finansowego, a Wykonawca będzie zobowiązany do ich wprowadzenia w terminie 3 dni roboczych licząc od dnia ich otrzymania.
4. W przypadku, gdy po stronie Wykonawcy, występuje więcej niż jeden podmiot, wszystkie te podmioty, bez względu na łączący je stosunek prawny, ponoszą wobec Zamawiającego solidarną odpowiedzialność za wykonanie Umowy i wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania Umowy, o ile obowiązek wniesienia takiego zabezpieczenia wynika z Umowy.
5. Zamawiający przekaze Wykonawcy Teren budowy. Protokolarne przekazanie Terenu budowy nastąpi w terminie do 3 dni od zawarcia Umowy. Od momentu przejęcia Wykonawca ponosi odpowiedzialność za Teren budowy oraz koszty związane z utrzymaniem Terenu budowy. Nieodebranie przez Wykonawcę Terenu budowy w wyznaczonym terminie uprawnia Zamawiającego do odstąpienia przez Zamawiającego od umowy z winy Wykonawcy.

§ 4

Wynagrodzenie i warunki płatności

1. Za wykonanie całości przedmiotu niniejszej umowy Wykonawca otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości:
kwota netto: ..... zł
(słownie: ...)
kwota podatku VAT 23%: ..... zł
(słownie: ...)
kwota brutto: ..... zł
(słownie: ...)
Wynagrodzenie jest współfinansowane ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.
2. Wynagrodzenie ryczałtowe, o którym mowa w ust. 1 obejmuje wszelkie koszty związane z realizacją przez Wykonawcę wszystkich prac, niezbędnych do całkowitego wykonania

przedmiotu umowy wg założeń Zamawiającego przedstawionych w Dokumentacji projektowej, w tym w szczególności: koszty robocizny, materiałów oraz sprzętu, koszty transportu, koszty uzyskania wszelkich niezbędnych pozwoleń i decyzji. Niedoszacowanie, pominięcie oraz brak rozpoznania pełnego zakresu przedmiotu umowy przez Wykonawcę, nie mogą być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia ryczałtowego określonego w ust. 1 niniejszego paragrafu.

3. Wynagrodzenie odpowiada świadczeniu Wykonawcy na najwyższym możliwym poziomie, zgodnie z wymogami Zamawiającego.
4. Wynagrodzenie należne Wykonawcy będzie płatne Wykonawcy na podstawie wystawionej przez Wykonawcę faktury po zakończeniu realizacji całości inwestycji i dokonaniu odbioru końcowego przez Zamawiającego potwierdzonego podpisaniem przez Strony Protokołu końcowego (zgodnie z § 14 Umowy).
5. Wynagrodzenie należne Wykonawcy będzie płatne jednorazowo w wysokości wynagrodzenia ryczałtowego, o którym mowa w ust. 1.
Jednocześnie ze względu na wymagania Programu Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg zapłata wynagrodzenia na rzecz Wykonawcy nastąpi w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia Odbioru końcowego, przy czym Wykonawca zobowiązuje się do wystawienia i doręczenia Zamawiającemu faktur, o których mowa w ust. 4 w terminie 5 dni od dnia dokonania odbioru.
6. Płatność Wynagrodzenia następuje na podstawie prawidłowo wystawionej i doręczonej Zamawiającemu faktury w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania przez Zamawiającego przelewem na rachunek bankowy Wykonawcy, nr rachunku ..... . Dniem zapłaty wynagrodzenia jest dzień obciążenia rachunku Zamawiającego.
7. Każdorazowo warunkiem płatności Wynagrodzenia na rzecz Wykonawcy jest obowiązek przedstawienia przez Wykonawcę potwierdzenie zapłaty całości należnego i wymagalnego wynagrodzenia na rzecz zgłoszonych podwykonawców i dalszych podwykonawców wraz z oświadczeniem podwykonawców i dalszych podwykonawców o opłaceniu przez Wykonawcę wszystkich wymagalnych zobowiązań na dzień wystawienia faktury VAT przez Wykonawcę Zamawiającemu oraz oświadczenia Wykonawcy, że wszyscy Podwykonawcy otrzymali od Wykonawcy kwoty należne na dzień wystawienia faktury VAT przez Wykonawcę Zamawiającemu. Do oświadczeń należy dołączyć potwierdzenie wpływu wszystkich należności Wykonawcy na konto bankowe Podwykonawcy w formie wyciągu bankowego. W opisie przelewu powinien być zamieszczony numer umowy między Wykonawcą a Podwykonawcą oraz numer faktury wystawionej Wykonawcy przez Podwykonawcę. Wykonawca jest zobowiązany także do dostarczenia kompletu poprawnie wypełnionych oświadczeń wraz z potwierdzeniem zapłaty w formie wyciągu bankowego w terminie najpóźniej 7 dni przed upływem umownego terminu płatności. W przypadku nieprzedstawienia przez Wykonawcę ww. dowodów zapłaty Zamawiający wstrzyma wypłatę należnego wynagrodzenia za odebrane Roboty w części równej sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych dowodów zapłaty. Wstrzymanie wypłaty wynagrodzenia w takim przypadku nie powoduje opóźnienia Zamawiającego w wypłacie wynagrodzenia na rzecz Wykonawcy i nie wiąże się z prawem Wykonawcy do naliczenia odsetek ustawowych.
8. Na każdej fakturze Wykonawca zobowiązany jest wpisać numer Umowy. W przypadku braku wskazania numeru Umowy faktura zostanie odesłana do Wykonawcy jako wystawiona nieprawidłowo, a brak zapłaty w takiej sytuacji nie będzie traktowany jako opóźnienie Zamawiającego w zapłacie.
9. Zamawiający oświadcza, że jest płatnikiem podatku VAT i posiada NIP: ..... .
10. Wykonawca oświadcza, że jest czynnym płatnikiem podatku VAT i posiada NIP: ..... .
W przypadku zmiany statusu Wykonawcy jako czynnego płatnika podatku VAT Wykonawca

zobowiązuje się do poinformowania o tym fakcie Zamawiającego w terminie do 3 dni roboczych od dnia zdarzenia.

11. Faktury należy wystawiać w następujący sposób:

Nabywca: .....

Odbiorca/Płatnik: .....

12. Wykonawca oświadcza, iż rachunek bankowy Wykonawcy będzie rachunkiem znajdującym się w prowadzonym przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej wykazie podatników VAT.
13. W sytuacji, gdy rachunek wskazany przez Wykonawcę na fakturze nie będzie rachunkiem znajdującym się w prowadzonym przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej wykazie podatników VAT, a wartość Umowy będzie równa lub wyższa niż 15.000,00 zł brutto, Zamawiający zapłaci należność stwierdzoną fakturą na inny rachunek Wykonawcy – znajdujący się w prowadzonym przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej wykazie podatników VAT, jeżeli zaś w prowadzonym przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej wykazie podatników VAT nie będzie znajdował się żaden rachunek bankowy Wykonawcy, Zamawiający zapłaci należność stwierdzoną fakturą na rachunek na niej wskazany i jednocześnie zawiadomi właściwego naczelnika urzędu skarbowego o tym fakcie.

§ 5

Zaliczka

Zamawiający, na poczet wykonania Przedmiotu Umowy, nie przewiduje udzielenia Wykonawcy zaliczki.

§ 6

Osoby odpowiedzialne

1. Zamawiający wyznacza:
- a. Inspektora nadzoru inwestorskiego w osobie: ...
nr tel. ....
e-mail: .....
nr uprawnień budowlanych .....
2. Wykonawca wyznacza:
- a. Kierownika budowy w osobie: .....
nr tel.: .....
e-mail: .....
nr uprawnień budowlanych: .....
3. Zadania i kompetencje Inspektora nadzoru inwestorskiego określa ustawa Prawo budowlane, w szczególności jest on zobowiązany do bezpośredniej kontroli jakości, terminowości i zgodności realizacji robót budowlanych. Swoje uwagi zastrzeżenia i polecenia zamieszcza na piśmie w dzienniku budowy.
4. Sprawdzenie jakości robót i dostaw przez Inspektora nadzoru inwestorskiego nie ogranicza uprawnień Zamawiającego dotyczących odbioru robót i stwierdzenia podczas odbiorów wad i usterek oraz innych niezgodności z Przedmiotem Umowy.
5. Zmiana Inspektora nadzoru nie wymaga zmiany Umowy i następuje poprzez pisemne powiadomienie Wykonawcy o zmianie przez Zamawiającego.

6. Wykonawca dla osoby, o której mowa w ust. 2, wskazanej w Ofercie, przekazał Zamawiającemu dokumenty potwierdzające uprawnienia budowlane oraz posiadanie obowiązkowego ubezpieczenia OC. Wykonawca zobowiązany jest na bieżąco uzupełniać dokumenty potwierdzające uprawnienia budowlane dla ww. osób.
7. W przypadku zmiany osoby, o której mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu w trakcie realizacji Umowy, Wykonawca wystąpi do Zamawiającego z wnioskiem o zaakceptowanie nowej osoby, a zmiana ta nie będzie wymagała zmiany Umowy. Nowa osoba będzie posiadała uprawnienia oraz doświadczenie wymagane od danej osoby na etapie postępowania przetargowego.
8. Wykonawca wraz z wnioskiem o zmianę osoby Kierownika budowy/robót przedkłada dokumenty potwierdzające uprawnienia budowlane oraz dokumenty potwierdzające doświadczenie osoby.
9. W przypadku, gdy Przedstawiciel Wykonawcy, kierownik budowy lub kierownicy robót, nie przebywają na terenie budowy w zakresie niezbędnym, do prawidłowego kierowania i/lub nadzorowania budowy i/lub wykonują swoje obowiązki w sposób nienależyty, Wykonawca na żądanie Zamawiającego ma obowiązek zapewnić pełnienie odpowiedniej funkcji przez inną osobę posiadającą wymagane uprawnienia i/lub doświadczenie zgodnie z wymogami określonymi w ust. 8 niniejszego paragrafu.
10. W przypadku nieobecności Przedstawiciela Wykonawcy, kierownika budowy lub kierowników robót przez okres dłuższy niż 10 dni roboczych, Wykonawca na żądanie Zamawiającego ma obowiązek zmienić ww. osobę zgodnie z wymogami określonymi w ust. 8 niniejszego paragrafu.

§ 7

Zakres prac

Wykonawca w ramach wynagrodzenia określonego § 4 ust.1 przyjmuje do kompleksowej realizacji zadanie inwestycyjne wskazane w § 2 ust. 1 i zapewnia:

- a. sporządzenie projektu technologicznego i organizacji robót, który to projekt podlega akceptacji Zamawiającego;
- b. opracowanie i uzyskanie zatwierdzenia projektu organizacji ruchu na czas prowadzonych robót;
- c. zorganizowanie zaplecza budowy i wykonanie przyłączy tymczasowych dla doprowadzenia niezbędnych Wykonawcy mediów; Wykonawca zapewni utrzymanie zaplecza i dostawę mediów w okresie realizacji Umowy, w tym podwykonawcom na zasadach zwrotu kosztów, ale Wykonawca przeprowadzi rozliczenie tych kosztów z podwykonawcami we własnym zakresie;
- d. uzyskanie własnymi środkami i na własny koszt warunków podłączeń oraz podłączenie na cele zadania inwestycyjnego placu budowy do mediów, zainstalowanie na własny koszt liczników poboru energii elektrycznej i wody na placu budowy oraz pokrycie kosztów zużycia energii elektrycznej, dostaw wody i odprowadzania ścieków z terenu budowy oraz wszelkich innych kosztów związanych z realizacją przedmiotu umowy;
- e. wykonanie wszelkich prac dla zrealizowania zadania inwestycyjnego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, zgodnie z Dokumentacją projektową oraz obowiązującymi normami i przepisami, w tym przepisami ustawy Prawo budowlane, przepisami BHP i p.poż, sztuką budowlaną, ogólnymi warunkami technicznymi i aktualnym poziomem wiedzy technicznej oraz z należytą starannością wraz z pozostawieniem należytego stanu terenu po wykonanych pracach oraz poniesieniem wszelkich potrzebnych w tym celu kosztów;
- f. dostarczenie na własny koszt dla poszczególnych materiałów atestów, aprobat i dopuszczeni w przypadku ich uprzedniego nieposiadania;
- g. dostawę wszelkich materiałów i urządzeń oraz wszelkich materiałów pomocniczych w zakresie niezbędnym dla zrealizowania zadania inwestycyjnego, zgodnie z wymaganiami Zamawiającego

- przedstawionymi w dokumentacji projektowej oraz zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami i normami;
- h. wykonanie innych niezbędnych czynności w celu właściwego wykonania przedmiotu umowy;
  - i. opracowanie i przekazanie dokumentacji powykonawczej w 5 egzemplarzach w formie papierowej i przynależnej jej wersji elektronicznej w 2 egzemplarzach w formatach doc., xls., dvg i odpowiadającym im plikach pdf, a także złożenie oryginałów wszelkich dokumentów;
  - j. uzyskanie własnym staraniem (własnymi środkami) i na własny koszt niezbędnych ekspertyz, badań, analiz i opracowań oraz zgód, decyzji i uzgodnień, niezbędnych dla realizacji całości Przedmiotu Umowy.

§ 8

Sposób wykonywania umowy i warunki realizacji prac

1. Wykonawca oświadcza, że upewnił się, co do prawidłowości i kompletności Oferty złożonej do postępowania, jak też, co do prawidłowości i kompletności opisu robót w kolejności technologicznej i nie wnosi do niego żadnych zastrzeżeń.
2. Wykonawca zapoznał się z terenem budowy oraz wymaganiami technicznymi dotyczącymi wykonania i odbioru robót i nie wnosi do nich żadnych zastrzeżeń.
3. Wszystkie czynności i roboty winny być wykonywane z należytą starannością, zgodnie z Umową, przepisami prawa w tym w szczególności przepisami BHP i Dokumentacją Projektową, oczekiwaniami Zamawiającego oraz wytycznymi Zamawiającego. W przypadku stosowania metod nietypowych, technologia wykonania robót wymaga zatwierdzenia pisemnego przez Zamawiającego, przy czym takie zatwierdzenie nie zwalnia Wykonawcy z pełnej odpowiedzialności za wykonywane roboty, chyba że technologię wprowadził uprzednio Zamawiający, pomimo że Wykonawca sprzeciwił się jej zastosowaniu i zastrzegł na piśmie jej wadliwość oraz możliwość zaistnienia wynikających z niej wad.
4. Strony Umowy zgodnie ustalają, iż Zamawiający ma prawo w każdym momencie zażądać wglądu w dokumenty budowy lub zażądać ich przedstawienia.
5. Wykonawca będzie całkowicie odpowiedzialny za przeprowadzenie prac, materiały i urządzenia, aż do Odbioru końcowego i powinien zapewnić na swój koszt ich ochronę.
6. Wszelkie materiały stosowane przez Wykonawcę muszą odpowiadać wymaganiom Dokumentacji Projektowej i wymaganiom Zamawiającego w zakresie rodzaju i standardu oraz spełniać wymagania stawiane wyrobom dopuszczonym do obrotu i stosowania w budownictwie.
7. Zamawiający w każdym czasie ma prawo na swój koszt do dokonywania wspólnie z przedstawicielem Wykonawcy kontroli przebiegu prac zarówno w zakresie jakości ich wykonania, jak i terminowej ich realizacji, a także powołać biegłego celem zweryfikowania poprawności wykonywania umowy. W przypadku, jeżeli opinia biegłego potwierdzi nienależyte wykonywanie umowy przez Wykonawcę pokryje on jej koszty.
8. Wykonawca odpowiada w pełni w całym okresie realizacji umowy za ochronę Terenu budowy i bezpieczeństwo wszystkich uczestników procesu inwestycyjnego i osób trzecich.
9. Strony są zobowiązane do uczestnictwa w naradach organizowanych przez Inspektora nadzoru inwestorskiego oraz informowania o postępie wykonywanych prac, uzgadniania programu prac, itp. O wyznaczonym terminie narady strony zostaną powiadomione przez Inspektora nadzoru inwestorskiego.
10. Wszelkie uzgodnienia w sprawie realizacji niniejszej Umowy, za wyjątkiem sytuacji przewidzianych ustawą Prawo Budowlane:

- a. w zakresie zmian materiałowych, rozwiązań technicznych, które nie zmieniają właściwości funkcjonalnych zmienianego elementu,
  - b. w zakresie dotyczącym maszyn, urządzeń i wyposażenia,
  - c. w zakresie zmian mogących mieć wpływ na wartość i/lub czas realizacji robót oraz zmian istotnych w rozumieniu ustawy Prawo Budowlane,
  - d. w zakresie materiałów wykończeniowych, wyposażenia i innych elementów mających wpływ na końcową estetykę obiektu
- wymagają uprzedniego zatwierdzenia przez Zamawiającego.
11. Podstawą zatwierdzenia zmian, o których mowa w ust. 10 powyżej jest protokół konieczności podpisany przez kierownika budowy, Inspektora nadzoru inwestorskiego i Zamawiającego, a w przypadku, o którym mowa w ust. 10 lit. c) dodatkowo zatwierdzony przez Zamawiającego w drodze aneksu do Umowy.

§ 9

Obowiązki Wykonawcy

1. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania ustalonego w Umowie przedmiotu w pełnym zakresie rzeczowym oraz w terminie i na zasadach ustalonych w Umowie.
2. W szczególności Wykonawca zobowiązany jest do:
  - a. prawidłowego wykonania prac związanych z realizacją Przedmiotu Umowy zgodnie ze złożoną Ofertą i uzgodnieniami wiążącymi Wykonawcę na mocy Umowy oraz zgodnie aktualnie obowiązującymi przepisami prawa;
  - b. bieżącego sprzątania pasów drogowych wzdłuż terenu budowy, zanieczyszczonej przez działania budowy oraz końcowego uprzątnięcia terenu budowy;
  - c. przygotowania wszelkich środków zapobiegania wypadkom z ewentualnym montowaniem tymczasowych rusztowań, pomostów roboczych i innych konstrukcji zabezpieczających oraz zapewnienia środków ochrony osobistej pracowników;
  - d. zabezpieczenia i oznakowania terenu prowadzenia robót przed dostępem osób niepowołanych oraz zabezpieczenia mienia znajdującego się na terenie budowy;
  - e. niezwłocznego informowania Inspektora nadzoru inwestorskiego oraz Zamawiającego o zaistniałych na terenie budowy kontrolach i wypadkach;
  - f. niezwłocznego informowania Zamawiającego oraz Inspektora nadzoru inwestorskiego, na piśmie, o zaistniałych przeszkodach i trudnościach mogących mieć wpływ na jakość wykonywanych robót lub prac lub termin realizacji Umowy;
  - g. informowania Zamawiającego oraz Zarząd Dróg Powiatowych o utrudnieniach w ruchu powstałych w wyniku prowadzenia Robót;
  - h. podjęcia robót zabezpieczających w przypadku zaistnienia siły wyższej lub innego zdarzenia, powodującego konieczność wykonania prac awaryjnych mających na celu zabezpieczenie przed zdarzeniami lub skutkami zdarzeń powodujących lub mogących spowodować bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia osób przebywających na obiekcie oraz zagrożenie dla samego obiektu oraz osób trzecich pozostających na obiekcie lub w jego pobliżu. W opisanej sytuacji Wykonawca zwolniony jest z obowiązku uzgadniania powyższego z Zamawiającym;
  - i. wykonania wszelkich innych prac, w tym wynikających ze zmian w Dokumentacji Projektowej i czynności koniecznych do wykonania przedmiotu umowy;
  - j. zapewnienia sporządzenia planu BIOZ o ile wymagają tego odpowiednie przepisy prawa oraz zapewnienia wykonania przez kierownika budowy innych obowiązków wynikających z przepisów prawa budowlanego;

- k. sporządzenia dokumentacji powykonawczej;
  - l. zabezpieczenia i oznakowania prac, dbania o stan techniczny i prawidłowość oznakowania przez cały czas realizacji przedmiotu umowy;
  - m. utrzymywania terenu budowy w stanie wolnym od zbędnych przeszkód, składowanie wszelkich urządzeń pomocniczych, zbędnych materiałów, urządzeń prowizorycznych, odpadków, śmieci, które nie są potrzebne lub należy się ich pozbywać. Sprawę postępowania z odpadami reguluje ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.) i ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.);
  - n. zapewnienia utrzymania czystości dróg publicznych i prywatnych, chodników, krawężników, itp. w bezpośrednim sąsiedztwie terenu budowy, w związku z prowadzonym procesem budowlanym;
  - o. zorganizowania i przeprowadzenia wszelkich niezbędnych prób, badań i odbiorów lub uzupełnień dokumentacji odbiorowej, dla potwierdzenia właściwej jakości prac z uprzednim poinformowaniem Zamawiającego o planowanych terminach ich przeprowadzenia;
  - p. po zakończeniu robót niezwłocznego uporządkowania terenu placu budowy i terenów przyległych; po zakończeniu budowy demontażu zaplecza, obiektów tymczasowych, naprawy uszkodzonych nawierzchni; prace te należy wykonać przed końcowym odbiorem robót;
  - q. informowania Zamawiającego o wykonaniu robót zanikających i ulegających zakryciu. Jeżeli Wykonawca zaniecha tego powiadomienia, może być zobowiązany do odkrycia robót lub wykonania robót niezbędnych do zbadania ich jakości, a następnie przywrócenia obiektu do stanu właściwego na własny koszt;
  - r. w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia całości lub części obiektu – wskutek działań prowadzonych przez Wykonawcę, naprawienia go na własny koszt;
  - s. zapewnienia pełnej obsługi geodezyjnej inwestycji wraz z inwentaryzacją geodezyjną powykonawczą, zapewnienia odbioru geotechnicznego wykopu i potwierdzenia warunków gruntowych w wykopie, zapewnienia odbiorów oraz wszelkich wymagań wynikających z uzgodnień zawartych w projektach budowlanym i wykonawczym;
  - t. prowadzenia Robót zgodnie z zatwierdzonym przez odpowiednie służby projektem organizacji ruchu drogowego z dołożeniem wszelkich starań w zakresie minimalizacji utrudnień w ruchu drogowym i pieszym. Zobowiązuje się Wykonawcę do minimalizacji czasu zajęcia terenu pod Roboty;
  - u. umożliwienia wstępu na teren budowy pracownikom organów państwowego nadzoru budowlanego, do których należy wykonanie zadań określonych ustawą – Prawo budowlane oraz do udostępnienia im danych i informacji wymaganych tą ustawą, jak również projektantom i przedstawicielom Zamawiającego, a także innym uprawnionym służbom;
  - v. uzyskania uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego pod rygorem nieważności na powierzenie realizacji określonej części bądź całości prac podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy;
  - w. terminowej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom.
3. Materiały, z których Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy powinny odpowiadać, co do jakości wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie określonych w Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych, oznaczone znakiem CE lub oznakowane znakiem budowlanym, lub dla którego producent wydał deklarację zgodności z uznanymi regułami sztuki budowlanej.
4. Wykonawca, na każde żądanie Inspektora nadzoru inwestorskiego lub Zamawiającego, obowiązany jest dostarczyć w stosunku do wskazanych materiałów: certyfikat na znak bezpieczeństwa, deklarację zgodności lub certyfikat zgodności z Polską Normą lub aprobatą techniczną.

5. Wykonawca zapewni na żądanie Zamawiającego potrzebne oprzyrządowanie, potencjał ludzki, niezbędne do zbadania jakości wykonanych przez niego robót.
6. Wykonawca zobowiązany jest do przestrzegania przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska naturalnego.
7. Wykonawca, o ile jest to konieczne, zobowiązany jest przedstawić stosowne decyzje organów państwowych, uprawniające go do wytwarzania odpadów, które mogą zostać wytworzone w wyniku realizacji zadań i czynności na terenie realizacji zadania.
8. Wykonawca jest zobowiązany do zagospodarowania odpadów powstałych w wyniku jego działalności związanej z realizacją zadania.
9. Wykonawca odpowiada za gromadzenie powstałych odpadów na terenie realizacji zadania do czasu ich usunięcia.
10. Wykonawca odpowiada za użycie stosownych pojemników do gromadzenia wytworzonych odpadów.
11. Pojemniki na odpady wytwarzane przez Wykonawcę podczas realizacji prac muszą być oznaczone kodem odpadu i jego nazwą. Za oznakowanie pojemników odpowiada Wykonawca.
12. Wykonawca zobowiązany jest do przestrzegania przepisów prawa w zakresie prawa pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 10

Obowiązki Zamawiającego

Zamawiający przyjmuje na siebie następujące obowiązki:

- a. przekazanie Wykonawcy na cele budowy terenu budowy (placu budowy);
- b. przekazanie Wykonawcy Dziennika budowy (jeśli jest wymagany obowiązującymi przepisami prawa);
- c. ustanowienie nadzoru inwestorskiego;
- d. podejmowanie decyzji związanych z wszelkimi zatwierdzeniami przewidzianymi w Umowie i zmianami w Projekcie oraz innych związanych z realizacją przedmiotu Umowy, w terminie nie dłuższym niż 10 dni roboczych od daty otrzymania wystąpienia od Wykonawcy oraz pisemne udzielenie odpowiedzi (zajmowanie stanowiska) na inne wystąpienia Wykonawcy, w terminie nie dłuższym niż 10 dni roboczych, chyba że dana kwestia jest określona w Umowie lub Dokumentacji projektowej. W uzasadnionych przypadkach Zamawiający będzie uprawniony do jednostronnego wydłużenia terminów wskazanych w zdaniu poprzednim;
- e. dokonanie zapłaty wynagrodzenia za wykonane prace na warunkach określonych w Umowie.

§ 11

Odpowiedzialność w wypadku wypadków i uszkodzeń

1. Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z ryzykiem związanym z realizacją robót, które wykonywać będą jego pracownicy, a co za tym idzie, zwalnia Zamawiającego z wszelkiej odpowiedzialności za wypadki przy pracy, którym mogą ulec pracownicy Wykonawcy, chyba że wypadek został spowodowany z wyłącznej winy Zamawiającego.
2. Wykonawca zobowiązuje się również działać zgodnie z wszelkimi obowiązującymi w Polsce przepisami prawa oraz z zaleceniami Zamawiającego, w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
3. Wykonawca przyjmuje wszelką odpowiedzialność za każdego rodzaju wypadek, który wydarzy się podczas i w wyniku robót mu powierzonych, ponosząc całkowite ryzyko, kary i sankcje za naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, odnotowanych po kontrolach inspektorów Państwowej Inspekcji Pracy.

4. Od dnia przekazania terenu budowy, do dnia Odbioru końcowego Przedmiotu Umowy, ryzyko utraty całości lub części Przedmiotu Umowy lub jego poszczególnych elementów spoczywa wyłącznie na Wykonawcy, który jest zobowiązany do zabezpieczenia całości prowadzonych robót przed kradzieżą, ich uszkodzeniem lub zniszczeniem.

§ 12

Ubezpieczenie

1. Wykonawca oświadcza, że posiada aktualną polisę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej (OC) z tytułu prowadzenia działalności i posiadanego mienia obejmujące odpowiedzialność cywilną za szkody związane z realizacją Przedmiotu Umowy. **Na dowód powyższego Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia Zamawiającemu przed zawarciem Umowy kopii polisy ubezpieczeniowej wraz z dowodem opłacenia składki.**
2. Wykonawca oświadcza, że ubezpieczenie, o którym mowa w ust. 1 spełnia poniższe warunki:
  - a. ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej kontraktowej i deliktowej z tytułu prowadzonej działalności oraz posiadanego i użytkowanego mienia za szkody wyrządzone osobom trzecim w następstwie czynu niedozwolonego oraz powstałe w wyniku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania;
  - b. suma ubezpieczenia: kwota stanowiąca co najmniej równowartość wynagrodzenia brutto Wykonawcy;
  - c. okres ubezpieczenia: od dnia podpisania Umowy, nieprzerwanie w całym okresie realizacji Przedmiotu Umowy.
3. W przypadku wygaśnięcia umowy ubezpieczenia przed końcem realizacji Przedmiotu Umowy Wykonawca zobowiązuje się do zawarcia nowej umowy ubezpieczenia z zachowaniem ciągłości ubezpieczenia i przekazania Zamawiającemu kopii polisy ubezpieczeniowej na przedłużony okres.
4. W przypadku braku zachowania ciągłości ubezpieczenia lub nieprzedłożenia przez Wykonawcę dokumentów ubezpieczenia do wglądu Zamawiającego na żądanie i w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający uprawniony jest do naliczenia kary umownej określonej w § 13 ust. 3 lit. h lub zawarcia umowy ubezpieczenia na koszt Wykonawcy.

§ 13

Kary umowne

1. W razie niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy, Wykonawca zobowiązuje się zapłacić Zamawiającemu kary umowne:
  - a. w wysokości 20% wynagrodzenia brutto, gdy Zamawiający odstąpi od Umowy z przyczyn, za które odpowiada Wykonawca;
  - b. w wysokości 20% wynagrodzenia brutto, gdy Wykonawca odstąpi od Umowy z przyczyn, za które sam odpowiada;
  - c. w wysokości 0,15% wynagrodzenia brutto za każdy rozpoczęty dzień zwłoki - Wykonawcy w stosunku do terminów realizacji Przedmiotu Umowy zawartych w Umowie.
2. Zamawiający zobowiązuje się zapłacić Wykonawcy karę umowną w wysokości 20% wynagrodzenia brutto w razie odstąpienia przez Wykonawcę od Umowy z przyczyn, za które odpowiada Zamawiający.
3. W razie niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy, Wykonawca zobowiązuje się także zapłacić Zamawiającemu kary umowne:

- a. w wysokości 0,15% wynagrodzenia brutto za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w usunięciu przez Wykonawcę wad lub usterek Przedmiotu Umowy liczonego od dnia wyznaczonego przez Zamawiającego na usunięcie wad lub usterek;
  - b. w przypadku braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom – w wysokości 5% niezapłaconej przez Wykonawcę kwoty, za każdy przypadek braku lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia;
  - c. w wysokości 10% wartości umowy o podwykonawstwo za każdy przypadek braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom z tytułu zmiany wysokości wynagrodzenia, dokonanej na zasadach, o których mowa w § 23 Umowy;
  - d. w wysokości 1.000,00 zł za każdy dzień opóźnienia w przedłożeniu projektu umowy o podwykonawstwo lub projektu jej zmiany, za każdy taki przypadek;
  - e. w wysokości 1.000,00 zł za każdy dzień opóźnienia w przedłożeniu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany, za każdy taki przypadek;
  - f. w wysokości 10% wartości umowy o podwykonawstwo za każdy przypadek braku doprowadzenia do zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty zgodnie z § 19 ust. 12 Umowy;
  - g. w wysokości 10% wynagrodzenia brutto za każdy przypadek stwierdzenia przez Zamawiającego nieważności zabezpieczenia należytego wykonania Umowy, o którym mowa w § 16 Umowy;
  - h. w wysokości 10% wynagrodzenia brutto za każdy przypadek stwierdzenia przez Zamawiającego nieważności ubezpieczenia OC Wykonawcy, o którym mowa w § 12 Umowy;
  - i. w wysokości 10.000,00 zł w razie niespełnienia przez Wykonawcę obowiązku, o którym mowa w § 19 ust. 24 i 25 lub § 21 ust. 1 i 2 Umowy, tj. w przypadku zatrudniania pracowników w formie innej niż umową o pracę, za każdy taki przypadek.
4. W sytuacji, gdy wysokość szkody poniesionej przez Strony będzie przewyższać wysokość zastrzeżonej kary umownej, Strony będą uprawnione do dochodzenia odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych.
  5. Łączna wysokość kar umownych nie przekroczy 30% Wynagrodzenia Wykonawcy brutto.
  6. Zamawiający ma prawo potrącać kary umowne, o których mowa w ust. 1, ust. 3 powyżej z Wynagrodzenia Wykonawcy. W przypadku dokonania przez Zamawiającego wezwania do zapłaty kar umownych, Wykonawca będzie zobowiązany do zapłaty kary umownej na rachunek bankowy Zamawiającego wskazany w treści wystawionej noty obciążeniowej w terminie na niej wskazanym, nie krótszym niż 14 dni.
  7. Zamawiający ma prawo naliczenia kar umownych niezależnie z każdej podstawy wskazanej w ust. 1 oraz ust. 3 powyżej.

§ 14

Odbiory robót

1. Przewiduje się stosowanie następujących rodzajów odbiorów Robót:
  - a. odbiory częściowe, w tym odbiory częściowe w zakresie robót zanikających i ulegających zakryciu;
  - b. odbiór końcowy – po wykonaniu całości Robót objętych Przedmiotem Umowy;
  - c. odbiór ostateczny – po upływie okresu gwarancji i rękojmi, który będzie obejmować sprawdzenie usunięcia wad powstałych i ujawnionych w okresie gwarancji i rękojmi.

2. Kierownik robót zobowiązany jest do zgłoszenia do odbioru poszczególnych części Robót i uzyskania ich odbioru przez Inspektora nadzoru inwestorskiego.
3. Wniosek o dokonanie odbioru częściowego Robót zostanie każdorazowo zgłoszony przez Wykonawcę do Zamawiającego z wyprzedzeniem co najmniej 3 dni roboczych umożliwiając odbiór wskazanych Robót przez Inspektora nadzoru inwestorskiego. W przypadku braku dopełnienia tego obowiązku przez Wykonawcę, Wykonawca będzie zobowiązany na żądanie Zamawiającego do odkrycia elementów lub wykonania otworów niezbędnych do zbadania powyższych robót.
4. Wraz z wnioskiem o dokonanie odbioru częściowego Robót Wykonawca przedłoży Inspektorowi nadzoru inwestorskiego niezbędne dokumenty, w szczególności atesty na materiały i urządzenia, protokoły oraz zaświadczenia z przeprowadzonych przez Wykonawcę sprawdzeń i badań dotyczące odbieranego elementu Robót.
5. Odbiór częściowy zostanie dokonany przez Inspektora nadzoru inwestorskiego w oparciu o wniosek zgłoszony przez Wykonawcę w maksymalnym terminie 3 dni roboczych od daty zgłoszenia.
6. Z czynności Odbioru częściowego strony sporządzą Protokół częściowy zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru, jak też terminy wyznaczone na usunięcie wad stwierdzonych w czasie odbioru oraz potwierdzony wpisem do Dziennika budowy przez Inspektora nadzoru inwestorskiego.
7. Po zakończeniu całości prac objętych Przedmiotem Umowy Wykonawca zawiadomi Zamawiającego o osiągnięciu gotowości i zwróci się do Zamawiającego z pisemnym wnioskiem o dokonanie Odbioru końcowego. Przedmiotem Odbioru końcowego jest całość Robót składających się na Przedmiot Umowy.
8. Razem z wnioskiem o dokonanie Odbioru końcowego Wykonawca przekaze Zamawiającemu:
  - a. Dokumentację powykonawczą - sporządzoną zgodnie z zapisami STWiOR;
  - b. atesty na materiały i urządzenia;
  - c. wymagane dokumenty formalno-prawne wynikające z decyzji oraz uzgodnień dotyczące Przedmiotu Umowy;
  - d. protokoły i zaświadczenia z przeprowadzonych przez Wykonawcę sprawdzeń i badań, a w szczególności protokoły odbioru robót branżowych objętych Przedmiotem Umowy;
  - e. oświadczenie Kierownika budowy o zgodności wykonania Robót z przepisami i obowiązującymi polskimi normami.
9. Jeżeli Zamawiający (w terminie do 14 dni od złożenia wniosku o dokonanie Odbioru końcowego) uzna, że Roboty zostały wykonane oraz w razie braku zastrzeżeń Zamawiającego w zakresie kompletności i prawidłowości Dokumentacji powykonawczej, Strony ustalą termin Odbioru końcowego.
10. Do czasu Odbioru końcowego i podpisania przez Strony Protokołu końcowego koszty eksploatacji Przedmiotu Umowy ponosić będzie Wykonawca.
11. Jeżeli Zamawiający uzna, że Roboty nie zostały zakończone lub zgłosi zastrzeżenia do kompletności i prawidłowości Dokumentacji powykonawczej, wówczas Strony uzgodnią termin ponownego wystąpienia przez Wykonawcę z wnioskiem o dokonanie Odbioru końcowego.
12. Za datę zakończenia Robót przyjmuje się datę powiadomienia Zamawiającego przez Wykonawcę o gotowości do Odbioru końcowego. Powiadomienie o gotowości zostanie wpisane przez Kierownika budowy do dziennika budowy i potwierdzone wpisem Inspektora nadzoru inwestorskiego.

13. Za datę wykonania Przedmiotu Umowy przyjmuje się datę podpisania przez Strony Protokołu końcowego.
14. Jeżeli w toku odbioru Przedmiotu Umowy zostaną stwierdzone wady Przedmiotu Umowy, wówczas:
  - a. jeżeli wady Przedmiotu Umowy dadzą się usunąć – Zamawiający może odmówić odbioru Przedmiotu Umowy do czasu usunięcia wad;
  - b. jeżeli wady Przedmiotu Umowy nie dadzą się usunąć:
    - Zamawiający może obniżyć Wynagrodzenie, jeżeli wady nie uniemożliwiają użytkowania Przedmiotu Umowy zgodnie z przeznaczeniem;
    - Zamawiający może odstąpić od Umowy, jeżeli wady Przedmiotu Umowy uniemożliwiają użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem.
15. Strony sporządzą z czynności Odbioru końcowego Protokół końcowy, zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru, jak też terminy wyznaczone na usunięcie wad stwierdzonych w czasie Odbioru końcowego.
16. Wykonawca zobowiązany jest zawiadomić Zamawiającego o usunięciu wad oraz zaproponować nowy termin odbioru robót zakwestionowanych, jako wadliwe. Usunięcie wad zostanie stwierdzone protokolarnie.
17. Odbiór ostateczny zostanie dokonany przez Zamawiającego przy udziale Wykonawcy po usunięciu wad i usterek ujawnionych w okresie gwarancji jakości. Z czynności Odbioru ostatecznego zostanie sporządzony Protokół ostateczny.

§ 15

Uprawnienia Zamawiającego

1. Zamawiający oraz Inspektor nadzoru inwestorskiego ma prawo dokonywać bieżącej kontroli realizacji Przedmiotu Umowy przez Wykonawcę. Zamawiający dołoży starań, by bieżąca kontrola robót nie zakłócała normalnego toku wykonywania robót. Aż do chwili dokonania odbioru ostatecznego przedmiotu umowy, Zamawiający ma prawo żądać od Wykonawcy usunięcia wszelkich dostrzeżonych wad.
2. Zamawiający będzie uprawniony w szczególności do:
  - a. uczestniczenia w przekazaniu na cele budowy terenu (placu budowy);
  - b. koordynowania nadzoru inwestorskiego;
  - c. koordynacji robót na terenie budowy z innymi podmiotami realizującymi roboty, dostawy i usługi na zlecenie Zamawiającego lub w porozumieniu z nim;
  - d. wydawania wiążących poleceń Wykonawcy w zakresie posiadanych przez niego uprawnień;
  - e. wykonywania bieżącej kontroli zgodności robót z Dokumentacją Projektową, obowiązującymi przepisami oraz normami, jak również z zasadami wiedzy technicznej i sztuki budowlanej;
  - f. kontroli jakości robót, a w szczególności kontroli prawidłowego stosowania materiałów;
  - g. uczestniczenia w testach i odbiorze technicznym i wyposażenia, jak również przygotowywania i uczestniczenia w procedurach odbioru przewidzianych umową;
  - h. potwierdzania faktycznie wykonanych robót i potwierdzania usunięcia wad;
  - i. wydawania Kierownikowi Budowy działającemu w imieniu Wykonawcy poleceń potwierdzonych odpowiednim wpisem do Dziennika Budowy, a dotyczących: likwidacji wad lub niebezpiecznych warunków, wykonania testów lub badań, w tym także tych, które wymagają odkrycia robót lub elementów zakrytych bez uprzedniego odbioru;
  - j. wykonywania innych czynności kontrolnych z prawem wpisywania wszelkich komentarzy i zastrzeżeń do Dziennika Budowy;

- k. dokonywania kontroli materiałów;
- l. odbioru robót przed ich zakryciem lub robót zanikających;
- m. wykonywania wszelkich innych obowiązków i uprawnień wynikających z obowiązujących przepisów prawa, w szczególności z przepisów prawa budowlanego;
- n. weryfikacji wszelkich dokumentów rozliczeniowych i odbiorowych podczas realizacji umowy;
- o. innych obowiązków określonych w niniejszej Umowie i Dokumentacji projektowej.

§ 16

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

1. Wykonawca wnosi zabezpieczenie należytego wykonania Umowy w postaci ..... o wartości ..... (słownie: .....), co stanowi 5% wynagrodzenia brutto.
2. Zabezpieczenie należytego wykonania Umowy służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy.
3. **Załącznikiem do Umowy jest dowód wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania Umowy.**
4. Jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, Zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy Wykonawcy.
5. Wykonawca zobowiązuje się utrzymywać ważność i ciągłość zabezpieczenia należytego wykonania Umowy przez cały okres jej trwania, niezależnie od tego, czy zmiana terminu zakończenia realizacji Przedmiotu Umowy została formalnie przez Strony wprowadzona do Umowy.
6. Zamawiający zwraca Wykonawcy:
  - a. 70% zabezpieczenia w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia (Przedmiotu Umowy) i uznania go przez Zamawiającego za należycie wykonane, przy czym za dzień ten uważa się dzień podpisania Protokołu końcowego, o ile Zamawiający nie dokonał potrąceń przysługujących mu względem Wykonawcy z kwoty stanowiącej zabezpieczenie należytego wykonania umowy powstałych na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy;
  - b. 30% zabezpieczenia pozostawione na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady i gwarancji – nie później niż w 15 dniu po upływie terminu rękojmi za wady i gwarancji jakości, o ile Zamawiający nie dokonał potrąceń przysługujących mu względem Wykonawcy z kwoty stanowiącej zabezpieczenie należytego wykonania umowy powstałych na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy.
7. Zmiany formy zabezpieczenia należytego wykonania Umowy mogą następować zgodnie z p.z.p.
8. Zabezpieczenie niepieniężne powinno obejmować nieodwołalne zobowiązanie gwaranta /poręczyciela do bezwarunkowej wypłaty kwoty zabezpieczenia na pierwsze żądanie Zamawiającego.

§ 17

Rękojmia za wady

1. Wykonawca jest odpowiedzialny względem Zamawiającego po dokonaniu Odbioru końcowego, jeżeli Przedmiot Umowy ma wady zmniejszające jego wartość lub użyteczność w stosunku do celu wynikającego z Umowy lub jest obciążony prawem osoby trzeciej (rękojmia za wady).
2. Odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady, o której mowa w ust. 1, opiera się na zasadach określonych w art. 638 Kodeksu cywilnego – z zastrzeżeniem postanowień niniejszego paragrafu.
3. Udzielona rękojmia nie narusza prawa Zamawiającego do dochodzenia roszczeń o naprawienie szkody w pełnej wysokości na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.
4. Rękojmia za każdy element Robót jest równa okresowi gwarancji, liczonemu od dnia podpisania przez Strony Protokołu końcowego.
5. O wykryciu wady Zamawiający jest obowiązany zawiadomić Wykonawcę pisemnie w terminie 30 dni od daty powzięcia wiadomości o wadzie pod rygorem utraty uprawnień z tytułu rękojmi.
6. Wykonawca obowiązany jest usunąć wadę w terminie 7 dni od daty powiadomienia lub w wyjątkowych przypadkach, w terminie uzgodnionym między Stronami określonym w protokole potwierdzającym także istnienie wady, ustalony sposób jej usunięcia oraz fakt dokonania oględzin, o których mowa w ust. 7, jeśli zostały przeprowadzone.
7. W przypadku wad fizycznych Zamawiający w zawiadomieniu o wykryciu wady fizycznej wyznaczy termin i miejsce oględzin.
8. Usunięcie wady fizycznej należy potwierdzić protokołem usunięcia wad podpisanym przez Strony.

§ 18

Gwarancja jakości

1. Na wykonane prace stanowiące Przedmiot Umowy, w tym na zastosowane materiały i zamontowane urządzenia oraz instalacje, Wykonawca udzieli Zamawiającemu pisemnej gwarancji jakości na okres ..... od daty podpisania przez Strony Protokołu końcowego, chyba że na ww. materiały, urządzenia i instalacje ich producent udzielił dłuższej gwarancji jakości. W takim przypadku obowiązuje okres gwarancji producenta.
2. Gwarancji nie podlegają:
  - a. wady lub usterki Przedmiotu Umowy powstałe na skutek zdarzeń określanych jako siła wyższa rozumiana jako wyjątkowe wydarzenie lub okoliczność:
    - na którą Strona nie ma wpływu oraz
    - której Strona nie mogła uniknąć i przewidzieć pomimo zachowania należytej staranności oraz
    - której, gdyby wystąpiła, Strona nie mogłaby uniknąć lub przezwyciężyć oraz
    - której powstanie nie jest lub nie było w jakikolwiek sposób zależne od Strony;
  - b. obniżenie parametrów Przedmiotu Umowy, powstałe na skutek normalnego zużycia;
  - c. wady lub usterki materiałów lub urządzeń, jeżeli zostały one dostarczone przez Zamawiającego;
  - d. wady lub usterki Przedmiotu Umowy powstałe z winy użytkownika, w szczególności na skutek nieprawidłowego użytkowania.
3. W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek wady lub usterki przedmiotu Umowy w okresie gwarancji Zamawiający jest uprawniony do żądania od Wykonawcy jej usunięcia zgodnie z poniższymi zasadami:
  - a. Zamawiający jest zobowiązany do zawiadomienia na piśmie lub drogą elektroniczną Wykonawcy o ujawnieniu wady lub usterki niezwłocznie po powzięciu wiadomości o jej ujawnieniu. W zawiadomieniu tym Zamawiający wezwie Wykonawcę do usunięcia wady lub usterki.

- b. Usunięcie wady lub usterki nastąpi na terenie, na którym były prowadzone Roboty, chyba że do jej skutecznego usunięcia niezbędne będzie dokonanie tego w innym miejscu.
  - c. W ramach gwarancji Wykonawca zobowiązuje się do usunięcia ujawnionych wad lub usterek fizycznych na własny koszt, w terminie określonym w ust. 4, chyba że:
    - Zamawiający i Wykonawca w protokole dotyczącym stwierdzenia wady lub usterki ustalą inny termin usunięcia wady lub usterki,
    - ujawniona wada lub usterka może skutkować zagrożeniem dla życia lub zdrowia ludzi, zanieczyszczeniem środowiska, wystąpieniem szkody dla Zamawiającego lub osób trzecich lub będą miały miejsce inne przypadki niecierpiące zwłoki - wówczas Zamawiający będzie uprawniony według swojego wyboru do:
      - i. usunięcia wady lub usterki we własnym zakresie lub
      - ii. do zlecenia jej usunięcia innemu podmiotowi,
        - a koszty z tym związane pokryje z zabezpieczenia należytego wykonania Umowy lub żądając od Wykonawcy zwrotu poniesionych kosztów. W przypadku gdy koszty usunięcia wady lub usterki przewyższać będą kwotę zabezpieczenia należytego wykonania Umowy Zamawiający uprawniony jest do żądania zwrotu poniesionych kosztów, w części w jakiej nie zostały one pokryte z zabezpieczenia należytego wykonania Umowy;
      - iii. żądania od Wykonawcy przystąpienia do usuwania ujawnionej wady lub usterki niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 24 godzin od chwili otrzymania zawiadomienia Zamawiającego o ujawnieniu wady lub usterki oraz usunąć wadę lub usterkę w najwcześniejszym możliwym terminie, nie później jednak niż w ciągu 2 dni od chwili otrzymania zawiadomienia Zamawiającego o ujawnieniu wady lub usterki.
4. Zakres świadczeń gwarancyjnych obejmuje:
- a. nieodpłatną naprawę gwarancyjną polegającą na przywróceniu przedmiotowi Umowy utraconych wartości użytkowych lub technicznych - w terminie **14 dni** od dnia otrzymania zawiadomienia Zamawiającego o ujawnieniu wady lub usterki;
  - b. nieodpłatną wymianę wadliwego elementu przedmiotu Umowy na wolny od wad lub usterek - w terminie **2 dni** od dnia otrzymania zawiadomienia Zamawiającego o ujawnieniu wady lub usterki;
  - c. nieodpłatną naprawę lub wymianę wadliwego elementu przedmiotu Umowy, dla którego okres gwarancji już upłynął, w przypadku gdy wada lub usterka została spowodowana ujawnioną wadą lub usterką innego elementu przedmiotu Umowy o dłuższym okresie gwarancji - w terminie **2 dni** od dnia otrzymania zawiadomienia Zamawiającego o ujawnieniu wady lub usterki.
- przy czym Wybór świadczenia gwarancyjnego przysługuje Zamawiającemu, chyba że z właściwości lub rodzaju wady lub usterki wynika, że jej usunięcie jest możliwe wyłącznie poprzez realizację tylko jednego z wyżej wymienionych świadczeń gwarancyjnych.
5. Usunięcie wady lub usterki przez Wykonawcę uważa się za skuteczne z chwilą podpisania protokołu potwierdzającego usunięcie danej wady lub usterki przez upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy.
6. Jeżeli w wykonaniu obowiązków wynikających z gwarancji Wykonawca dostarczy Zamawiającemu zamiast wadliwego elementu - element wolny od wad lub usterek albo dokona naprawy, okres gwarancji dla przedmiotu wymiany lub naprawy biegnie na nowo od chwili dostarczenia elementu wolnego od wad lub usterek lub dokonania naprawy.
7. Wykonawca jest odpowiedzialny za wszelkie szkody, które spowoduje w związku z usuwaniem wady lub usterki.

8. Wykonanie uprawnień z tytułu gwarancji, jakości nie wyłącza możliwości skorzystania przez Zamawiającego z uprawnień wynikających z rękojmi za wady.
9. Nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia Odbioru końcowego przeprowadzony zostanie przegląd gwarancyjny wykonanych Robót wraz z serwisem urządzeń zamontowanych przez Wykonawcę w ramach niniejszej Umowy. Jeżeli w trakcie przeglądu gwarancyjnego stwierdzone zostaną wady, Wykonawca zobowiązany będzie do ich usunięcia na zasadach wskazanych powyżej. Z czynności przeprowadzenia przeglądu gwarancyjnego Strony sporządzą pisemny protokół. Przegląd wykonany będzie w godzinach oraz w terminie ustalonym z Zamawiającym, tak aby nie powodował zakłóceń w pracy obiektów.
10. Odstąpienie od Umowy nie wpływa na udzieloną przez Wykonawcę gwarancję i rękojmię. W takim przypadku bieg gwarancji i rękojmi rozpoczyna się z chwilą złożenia oświadczenia o odstąpieniu od Umowy bez względu na to, która ze Stron złożyła oświadczenie o odstąpieniu.
11. Niniejsza umowa jest dokumentem gwarancyjnym w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego.

§ 19

Podwykonawstwo

1. Zamawiający dopuszcza możliwość realizacji części Przedmiotu Umowy za pomocą podwykonawcy/podwykonawców.
2. W przypadku realizacji przez Wykonawcę Przedmiotu Umowy z udziałem podwykonawców, Wykonawcę obciążać będą obowiązki opisane w Umowie oraz w przepisach prawa, w tym w szczególności w p.z.p. Przez umowę o podwykonawstwo należy rozumieć umowę w formie pisemnej o charakterze odpłatnym, której przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane stanowiące część zamówienia, zawartą między Wykonawcą a innym podmiotem.
3. Wykonawca odpowiada wobec Zamawiającego za działania, zaniechania lub uchybienia każdego z podwykonawców lub ich przedstawicieli lub pracowników jak za swoje własne działania, zaniechania lub uchybienia.
4. W przypadku realizacji robót budowlanych wchodzących w zakres Przedmiotu Umowy za pomocą podwykonawcy, Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia Zamawiającemu ostatecznego projektu umowy o podwykonawstwo, a także każdorazowo projektu jej zmiany, pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej. W projekcie umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, wskazany będzie m.in. zakres, termin realizacji robót, wysokość wynagrodzenia wraz z kosztorysem ofertowym, termin zapłaty wynagrodzenia oraz termin i forma zabezpieczenia dokonania płatności.
5. Termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy przewidziany w umowie o podwykonawstwo nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy faktury potwierdzającej wykonanie przez podwykonawcę robót.
6. Zamawiający, w terminie 14 dni od przedstawienia mu ostatecznego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, bądź też projektu jej zmiany, może zgłosić pisemne zastrzeżenia dotyczące:
  - a. niespełniania wymagań określonych w SWZ;
  - b. terminu zapłaty na rzecz Podwykonawcy przekraczającego termin określony w ust. 5;
  - c. wprowadzenia postanowień niezgodnych z art. 463 ustawy p.z.p., tj. postanowienia kształtujące prawa i obowiązki podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki wykonawcy, ukształtowane postanowieniami niniejszej umowy.

7. Jeżeli Zamawiający, w terminie wskazanym w ust. 6, nie zgłosi pisemnych zastrzeżeń do projektu umowy bądź też projektu jej zmiany, uważać się będzie, że zaakceptował on projekt umowy podwykonawczej bądź też projektu jej zmiany.
8. Wykonawca zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane (oraz każdorazowo jej zmiany), o treści zgodnej z zaakceptowanym uprzednia przez Zamawiającego projektem, w terminie 7 dni od jej zawarcia, pod rygorem naliczenia kary umownej.
9. Zamawiający, w terminie 14 dni od przedłożenia mu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane (oraz każdorazowo jej zmiany), ma prawo wnieść pisemny sprzeciw dotyczący:
  - a. niespełniania wymagań określonych w SWZ;
  - b. terminu zapłaty na rzecz Podwykonawcy przekraczającego termin określony w ust. 5;
  - c. wprowadzenia postanowień niezgodnych z art. 463 ustawy p.z.p., tj. postanowienia kształtujące prawa i obowiązki podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki wykonawcy, ukształtowane postanowieniami niniejszej umowy.
10. Niezgłoszenie pisemnego sprzeciwu przez Zamawiającego do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane (oraz każdorazowo jej zmiany), w terminie określonym w ust. 9, uważa się za akceptację tej umowy przez Zamawiającego.
11. Wykonawca przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi (oraz każdorazowo jej zmiany), z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% Wynagrodzenia oraz jednocześnie o wartości niższej niż 50.000,00 zł, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, pod rygorem naliczenia kary umownej. W umowie o podwykonawstwo wskazany będzie m.in. zakres, termin realizacji, wysokość wynagrodzenia, termin zapłaty wynagrodzenia oraz termin i forma zabezpieczenia dokonania płatności.
12. W przypadku, jeżeli umowa o podwykonawstwo będzie przewidywać termin zapłaty dłuższy niż 30 dni, Zamawiający poinformuje o tym Wykonawcę i wezwie go do doprowadzenia do zmiany tej umowy w terminie 14 dni od wezwania, pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
13. Do wszelkich zmian umów zawartych pomiędzy Wykonawcą a podwykonawcą stosuje się procedury określone powyżej.
14. Podwykonawca lub dalszy podwykonawca, zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, poza zobowiązaniem przedłożenia Zamawiającemu projektu umowy jest ponadto zobligowany do dołączenia pisemnej zgody Wykonawcy lub podwykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z przedłożonym projektem umowy.
15. Wykonawca na żądanie Zamawiającego udzieli mu wszelkich informacji dotyczących podwykonawcy.
16. W razie zgłoszenia przez Podwykonawcę wobec Zamawiającego roszczeń związanych z brakiem zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia, Wykonawca zwolni Zamawiającego z odpowiedzialności wobec Podwykonawcy, a także pokryje wszelkie szkody poniesione przez Zamawiającego w związku ze zgłoszeniem roszczeń przez Podwykonawcę wobec Zamawiającego z tego tytułu.
17. W przypadku zgłoszenia przez Podwykonawcę, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, roszczeń wobec Zamawiającego z tytułu braku zapłaty przez Wykonawcę

- wynagrodzenia, Zamawiający zastrzega sobie prawo do dokonania bezpośredniej zapłaty na rzecz Podwykonawcy oraz do potrącenia wszelkich kwot należnych Wykonawcy (w tym wynagrodzenia) z należnościami wynikającymi z zapłaty dokonanej przez niego na rzecz Podwykonawcy z tytułu należnych Podwykonawcy od Wykonawcy kwot.
18. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty Zamawiający umożliwi Wykonawcy zgłoszenie pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy. Termin zgłaszania uwag będzie nie krótszy niż 7 dni od dnia powiadomienia o takiej możliwości. W uwagach Wykonawca nie może powoływać się na potrącenie roszczeń Wykonawcy względem podwykonawcy niezwiązanych z realizacją umowy o podwykonawstwo.
  19. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 18, w terminie wskazanym przez Zamawiającego Zamawiający może:
    - a. nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo
    - b. złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy albo
    - c. dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
  20. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy, Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
  21. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych Podwykonawcy. Odpowiedzialność Zamawiającego za zapłatę wynagrodzenia na rzecz podwykonawcy jest ograniczona do wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy określonego w § 4 ust. 1 Umowy.
  22. Konieczność wielokrotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy, lub konieczność dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości Wynagrodzenia, może stanowić podstawę do odstąpienia od Umowy przez Zamawiającego z winy Wykonawcy.
  23. Wykonawca zobowiązany jest do dokonywania terminowej zapłaty Podwykonawcom, z którymi zawarł umowy o podwykonawstwo, pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
  24. Przed przystąpieniem do realizacji Przedmiotu Umowy Wykonawca zobowiązuje się dostarczyć Zamawiającemu pisemne oświadczenie Podwykonawcy, w którym Podwykonawca potwierdzi, że wszystkie osoby wykonujące czynności w zakresie realizacji Przedmiotu Umowy w sposób określony w art. 22 § 1 Kodeksu pracy będą zatrudnione, przez cały okres wykonywania tych czynności, w oparciu o umowę o pracę. Niedostarczenie przez Wykonawcę oświadczenia, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, wstrzymuje rozpoczęcie prac w ramach Przedmiotu Umowy, w zakresie objętym umową o podwykonawstwo, z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
  25. Zamawiający zastrzega sobie możliwość kontroli zatrudnienia wskazanych osób przez cały okres realizacji Przedmiotu Umowy, na zasadach określonych w § 21 Umowy.
  26. Powyższe zapisy stosuje się także w przypadku zawierania umów przez podwykonawców z dalszymi podwykonawcami.
  27. Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany albo rezygnacji przez Wykonawcę z podmiotu, na zasoby którego Wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 118 ust. 1 p.z.p., w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia. W takim przypadku Wykonawca zobowiązany jest wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż

podwykonawca, na którego zasoby wykonawca powoływał się w toku postępowania o udzielenie zamówienia. Wykonawca przedłoży Zamawiającemu odpowiednie dokumenty potwierdzające spełnianie warunków określonych w postępowaniu o udzielenie zamówienia.

§ 20

Prawa autorskie

1. Wykonawca oświadcza, że przenosi, a także zobowiązuje się do przeniesienia (w odniesieniu do utworów, które powstaną po dniu podpisania Umowy) na Zamawiającego wszelkie prawa własności intelektualnej i przemysłowej, w tym między innymi patenty, projekty, wzory użytkowe, prawa autorskie, prawa baz danych, znaki handlowe, prawa do know-how, w tym autorskie prawa majątkowe do wszelkich utworów (dalej zwanych „Utworami”) w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2509). Jako Utwór w szczególności rozumieć należy wszelkie dokumenty, plany, projekty, dokumentację, opracowania itp. powstałe lub dostarczone w związku z realizacją Umowy.
2. Przeniesienie przez Wykonawcę na Zamawiającego praw, o których mowa powyżej, następuje lub będzie następowało (w odniesieniu do Utworów, które powstaną po dniu podpisania Umowy) w zakresie następujących pól eksploatacji:
  - a. użytkowania Utworów na własny użytek, użytek swoich jednostek organizacyjnych oraz użytek osób trzecich;
  - b. utrwalania i zwielokrotniania Utworów lub ich fragmentów dowolną techniką w dowolnej ilości, w tym: techniką drukarską, reprograficzną, techniką zapisu komputerowego, magnetycznego, techniką analogową, audiowizualną, cyfrową i światłoczułą, na nośnikach audiowizualnych, na kasetach wideo, DVD, na taśmie magnetycznej, na kliszy fotograficznej, płycie analogowej, płycie kompaktowej, CD ROM, CD-RW, Video CD, Mini Disc oraz odtwarzaczach MP3 lub w jakikolwiek inny sposób pozwalający na korzystanie z utworów lub ich części, na dysku komputerowym jak i innych nośnikach, na egzemplarzach czasopism i innych wydawnictw;
  - c. wprowadzania Utworów do pamięci komputera na dowolnej liczbie stanowisk komputerowych oraz do sieci multimedialnej, telekomunikacyjnej, komputerowej, w tym do Internetu;
  - d. sporządzanie na podstawie całości lub części Utworów wszelkiego rodzaju modeli, makiet, zdjęć lub wizualizacji;
  - e. wyświetlania i publicznego odtwarzania Utworu;
  - f. wymiany nośników, na których Utwór utrwalono;
  - g. wykorzystania w Utworach multimedialnych;
  - h. wprowadzania zmian do Utworów;
  - i. wprowadzania do obrotu egzemplarzy utworów oraz nośników, na których Utwory te zostały zapisane;
  - j. publikowania Utworów w ramach raportów lub informacji publikowanych przez Zamawiającego;
  - k. publicznego udostępniania Utworów lub ich fragmentów w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym, w tym w szczególności na wewnętrznych portalach, na stronach internetowych czasopism, których Zamawiający jest wydawcą lub na innych domenach internetowych wybranych przez Zamawiającego;
  - l. wykorzystania Utworów lub ich fragmentów dla potrzeb prowadzenia promocji i reklamy Zamawiającego oraz czasopism i wydawnictw Zamawiającego, w szczególności w formie

reklamy prasowej, telewizyjnej, zewnętrznej i internetowej, na stronach i domenach internetowych oraz serwisach mobilnych, gadżetach i materiałach promocyjno-reklamowych itp.;

- m. rozpowszechniania Utworów lub ich fragmentów poprzez ich publiczne wykonanie, wyświetlenie, wystawienie, odtworzenie, nadawanie i reemitowanie, oraz w sieciach telekomunikacyjnych telefonii ruchomej lub stacjonarnej oraz sieciach IP [w tym przekazy tekstowe (sms) oraz wizualne (mms)];
  - n. wykorzystania obrazu egzemplarzy Utworów lub ich fragmentów w materiałach reklamowych (w szczególności zdjęciach, slajdach, zwiastunach). Prezentacje w kampaniach reklamowych dotyczyć będą następujących pól eksploatacji: wyświetlenie, odtworzenie, nadawanie, reemitowanie, publicznego udostępniania w taki sposób, aby każdy mógł mieć dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym.
3. Wykonawca oświadcza, że przysługuje (lub przysługiwać będzie – w odniesieniu do Utworów, które powstaną po dniu podpisania Umowy) mu całość praw autorskich do Utworów bez jakichkolwiek wad prawnych, obciążeń praw lub roszczeń osób trzecich. Jednocześnie Wykonawca oświadcza, że nie udzielił ani nie udzieli jakiegokolwiek podmiotowi trzeciemu jakiegokolwiek licencji na korzystanie z Utworu. Zgodnie z powyższym korzystanie przez Zamawiającego z praw do Utworów (w zakresie określonym w niniejszym paragrafie) nie będzie naruszać jakichkolwiek praw podmiotów trzecich.
  4. Przeniesienie przez Wykonawcę na Zamawiającego praw, o których mowa powyżej, następuje z chwilą dokonania zapłaty Wynagrodzenia, wydania lub ukończenia Utworu (w zależności, które zdarzenie nastąpi najszybciej), a co do Utworów, które powstaną po dniu podpisania Umowy przeniesienie praw następowało będzie po wydaniu lub ukończeniu tych Utworów, bez ograniczeń co do terytorium, czasu, liczby egzemplarzy.
  5. Przeniesienie autorskich praw majątkowych do Utworów bądź jakichkolwiek innych praw związanych z własnością intelektualną następuje lub następowało będzie wraz z prawem do wykonywania (oraz zezwalania podmiotom trzecim na wykonywanie) praw zależnych do Utworów bez konieczności składania przez Wykonawcę dodatkowych oświadczeń w tym zakresie.
  6. Wykonawca wraz z przeniesieniem praw autorskich majątkowych do Utworów, zgodnie z ust. 2 powyżej, przenosi lub przeniesie na Zamawiającego własność wszelkich egzemplarzy Utworów bądź innych przedmiotów praw własności intelektualnej, które przekaże Zamawiającemu stosownie do postanowień Umowy oraz nośników, na których zostaną one utrwalone.
  7. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 4 ust 1 Umowy obejmuje także wynagrodzenie z tytułu przeniesienia na Zamawiającego praw własności intelektualnej, w tym autorskich praw majątkowych na polach eksploatacyjnych określonych w ust. 2 powyżej, do Utworów oraz praw zależnych do Utworów. Wykonawca akceptuje to Wynagrodzenie i nie będzie żądał żadnego dodatkowego wynagrodzenia w tym zakresie. Wynagrodzenie obejmuje również przeniesienie praw do Utworów powstałych po dniu podpisania Umowy.
  8. Wykonawca oświadcza, że w każdym przypadku, gdy będzie nabywał prawa od podwykonawców, nabędzie całość praw autorskich majątkowych, a w przypadku, gdy będzie to niemożliwe nabędzie licencję, bez ograniczeń czasowych czy terytorialnych z prawem do udzielania sublicencji.
  9. Zamawiający ma prawo do przeniesienia autorskich praw majątkowych do Utworów na podmioty trzecie i udzielania im licencji do korzystania z Utworów, w zakresie nabytych praw autorskich.

10. W każdym przypadku, w którym Utworem będzie projekt, przeniesienie całości majątkowych praw autorskich będzie obejmować prawo jego wielokrotnego zastosowania – budowa, rozbudowa, modyfikacja, itp.
11. Strony postanawiają, iż w przypadku rozwiązania Umowy Zamawiający nabędzie autorskie prawa majątkowe oraz inne prawa własności intelektualnej w zakresie w niniejszym paragrafie określonym do wszelkich Utworów lub innych przedmiotów własności intelektualnej wykonanych do czasu zakończenia współpracy Stron, niezależnie od tego na jakim etapie realizacji nastąpi rozwiązanie Umowy.

§ 21

Zatrudnienie na podstawie stosunku pracy

1. Wykonawca oświadcza, że wszystkie osoby wykonujące czynności określone przez Zamawiającego w rozdz. III SWZ będą zatrudnione na podstawie umowy o pracę w rozumieniu art. 22 § 1 Kodeksu pracy, chyba, że przepisy obowiązującego prawa stanowią inaczej. **Przed przystąpieniem do realizacji Przedmiotu Umowy Wykonawca zobowiązuje się dostarczyć Zamawiającemu pisemne oświadczenie, w którym potwierdzi, że wszystkie osoby wykonujące czynności w zakresie realizacji Przedmiotu Umowy w sposób określony w art. 22 § 1 Kodeksu pracy będą zatrudnione, przez cały okres wykonywania tych czynności, w oparciu o umowę o pracę.** Niedostarczenie przez Wykonawcę oświadczenia, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, wstrzymuje rozpoczęcie prac w ramach Przedmiotu Umowy, z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
2. W trakcie realizacji Przedmiotu Umowy, w związku z zatrudnianiem przez Wykonawcę lub jego podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wyżej wymienione czynności, Wykonawca lub jego podwykonawca przedłoży Zamawiającemu, na każde wezwanie Zamawiającego w wyznaczonym w tym wezwaniu terminie, nie krótszym niż 7 dni, wskazane poniżej dowody w celu potwierdzenia spełnienia tego wymogu przez Wykonawcę lub jego podwykonawcę. Zamawiający w każdym czasie może zażądać:
  - a. oświadczenia zatrudnionego pracownika;
  - b. oświadczenia Wykonawcy lub podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie Zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, imion i nazwisk tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy lub podwykonawcy;
  - c. poświadczony za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę kopie umów o pracę osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie Wykonawcy lub podwykonawcy. Kopie umów powinny zostać zanonimizowane w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 maja 2018 r. (tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 1781 z późn.zm.) o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, Dz. Urz. UE L 119 z 2016 r., str. 1-88), przy czym informacje takie jak: imię i nazwisko, data zawarcia

- umowy, rodzaj umowy o pracę, wymiar etatu oraz stanowisko pracy i zakres wykonywanych czynności powinny być możliwe do zidentyfikowania;
- d. zaświadczenie właściwego oddziału ZUS potwierdzające opłacenie przez Wykonawcę lub podwykonawcę składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za ostatni okres rozliczeniowy;
  - e. poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń zanonimizowaną w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 maja 2018 r. (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781 z późn. zm.) o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, Dz. Urz. UE L 119 z 2016 r., str. 1-88), przy czym imię i nazwisko pracownika nie podlega anonimizacji.
3. W przypadku gdy przedstawione przez Wykonawcę lub podwykonawcę dokumenty będą budzić uzasadnione wątpliwości Zamawiającego co do ich zgodności z rzeczywistością lub autentyczności, Wykonawca lub podwykonawca, na żądanie Zamawiającego i w terminie przez niego wskazanym, przedstawi dodatkowe dokumenty lub wyjaśnienia w tym zakresie.
  4. Zamawiający uprawniony jest również do wykonania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy lub podwykonawcy na miejscu wykonywania świadczenia. Osoba upoważniona przez Zamawiającego uprawniona jest w każdym czasie do weryfikacji tożsamości osób uczestniczących w realizacji Przedmiotu Umowy.
  5. Jeśli Wykonawca lub podwykonawca nie przedstawi dokumentów potwierdzających spełnienie wymogu zatrudniania na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności wskazane w niniejszym ustępie lub dokumenty te będą budzić uzasadnione wątpliwości Zamawiającego co do ich zgodności z rzeczywistością lub autentyczności, a Wykonawca lub podwykonawca nie przedstawi dodatkowych dokumentów lub ich nie wyjaśni, Zamawiający powiadomi właściwego okręgowego inspektora pracy, zwracając się o przeprowadzenie kontroli u Wykonawcy lub podwykonawcy.

§ 22

Zmiany Umowy

Zamawiający przewiduje możliwość wprowadzenia zmian do Umowy w następujących sytuacjach, na warunkach i zasadach określonych poniżej:

1. Dopuszczalne jest przedłużenie Terminu Wykonania Umowy o czas opóźnienia Zamawiającego w wykonywaniu jego obowiązków wynikających z Umowy, jeżeli takie opóźnienie jest lub będzie miało wpływ na wykonanie Przedmiotu Umowy w wykonaniu następujących zobowiązań:
  - a. przekazania Terenu Budowy;
  - b. przekazania dokumentacji budowy (dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych, innych wymaganych przepisami, do których Zamawiający był zobowiązany);
  - c. przekazanie dokumentów wprowadzających zmiany w zakresie realizacji Robót;
  - d. usunięcie wad w Dokumentacji Projektowej;
  - e. zmiany terminu dokonania prób końcowych i wniosków o dokonanie prób dodatkowych nieobjętych Umową;
  - f. zmiany terminu dokonania odbiorów przewidzianych w Umowie;

- g. konieczności ograniczenia Przedmiotu Umowy, w szczególności zakresu, ilości, pominięcia poszczególnych robót lub ich elementów, zmiany kolejności realizacji Robót.
2. Dopuszczalne jest przedłużenie Terminu Wykonania Umowy o czas opóźnienia Wykonawcy, jeżeli takie opóźnienie ma lub będzie miało wpływ na wykonanie Przedmiotu Umowy i będzie następstwem okoliczności od Wykonawcy niezależnych, wskazanych poniżej:
- a. zawieszenie (wstrzymanie) wykonywania Robót przez organy nadzoru budowlanego z przyczyn niezależnych od Wykonawcy;
  - b. zaistnienie szczególnie niesprzyjających warunków atmosferycznych uniemożliwiających prowadzenie Robót budowlanych, przeprowadzenie prób i sprawdzeń, dokonywanie odbiorów;
  - c. wystąpienie siły wyższej, klęski żywiołowej;
  - d. opóźnienie, utrudnienie lub przeszkoda spowodowane przez, lub dające się przypisać Zamawiającemu lub innemu Wykonawcy zatrudnionemu przez Zamawiającego na Terenie Budowy, lub Wykonawcy zatrudnionemu przez innego Inwestora;
  - e. konieczność usunięcia niewypałów i niewybuchów;
  - f. konieczność przeprowadzenia wykopalisk uniemożliwiających wykonanie Robót, lub wykopalisk archeologicznych;
  - g. stwierdzenie odmiennych od przyjętych w Dokumentacji Projektowej warunków geologicznych;
  - h. stwierdzenie odmiennych od przyjętych w Dokumentacji Projektowej warunków terenowych, w szczególności istnienie podziemnych urządzeń, instalacji lub obiektów infrastrukturalnych;
  - i. konieczności wykonania robót dodatkowych;
  - j. konieczności wykonania ewentualnych robót zamiennych;
  - k. brak zgody lub wycofanie zgody przez osoby mające tytuł prawny do nieruchomości na wykonywanie Robót;
  - l. następstwa działania organów administracji, w szczególności odmowy wydania lub przekroczenia określonych przez prawo terminów wydawania przez organy administracji decyzji, zezwoleń itp.
3. Dopuszczalna jest zmiana Umowy, jeżeli powstanie konieczność zrealizowania Przedmiotu Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych/technologicznych niż wskazane w Dokumentacji Projektowej, w szczególności:
- a. w sytuacji, gdy zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziłoby niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem Przedmiotu Umowy;
  - b. w przypadku zaistnienia odmiennych od przyjętych w Dokumentacji Projektowej warunków geologicznych lub wodnych skutkujących niemożliwością lub znaczącym utrudnieniem zrealizowania Przedmiotu Umowy przy pierwotnie przyjętych założeniach technologicznych;
  - c. w przypadku stwierdzenia nieuwjętych w Dokumentacji Projektowej podziemnych urządzeń instalacji lub obiektów infrastrukturalnych;
  - d. w przypadku konieczności zrealizowania Przedmiotu Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych/technologicznych nie uwjętych w Dokumentacji Projektowej w sytuacji, jeżeli rozwiązania te będą miały znaczący wpływ na obniżenie kosztów realizacji robót lub obniżenie kosztów eksploatacji lub poprawę bezpieczeństwa lub skrócenie terminu realizacji Przedmiotu Umowy;
  - e. konieczności zrealizowania Przedmiotu Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa;

- f. konieczności zrealizowania Przedmiotu Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na niemożliwość ich realizacji stosownie do rozwiązań przewidzianych w Dokumentacji Projektowej.
4. Dopuszczalna jest zmiana Umowy, jeżeli konieczność zrealizowania Przedmiotu Umowy w sposób inny niż przyjęty w Dokumentacji projektowej lub Umowie będzie konsekwencją zmiany treści lub warunków zgód, decyzji lub uzgodnień z organami administracji publicznej, samorządowymi jednostkami organizacyjnymi lub innymi podmiotami, których zgody, decyzje lub uzgodnienia były podstawą do ustalenia zakresu lub warunków realizacji Przedmiotu Umowy.
  5. W innych przypadkach niż wskazane powyżej, dopuszczane są zmiany Przedmiotu Umowy, jeżeli zaistnieje kolizja z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami - w takim przypadku zmiany w Przedmiocie Umowy zostaną ograniczone do zmian koniecznych, powodujących usunięcie kolizji.
  6. Każda ze zmian wskazanych w ust. 3-5 w uzasadnionych przypadkach może powodować konieczność zmiany wysokości Wynagrodzenia na zasadach określonych przez Strony, przy czym obowiązek uzasadnienia i udokumentowania okoliczności i kosztów wpływających na zmianę wysokości Wynagrodzenia spoczywa na Wykonawcy.
  7. Dopuszczalna jest zmiana umowy w przypadku zmiany przepisów o podatku od towarów i usług (VAT) nastąpi zmiana Wynagrodzenia brutto w stopniu odpowiadającym zmianie stawki podatku VAT (+/-).

§ 23

Zasady wprowadzania zmian Umowy

1. Zmiana Umowy nastąpić może z inicjatywy Zamawiającego albo Wykonawcy poprzez przedstawienie drugiej Stronie propozycji zmian w formie pisemnej, które powinny zawierać:
  - a. opis zmiany;
  - b. uzasadnienie zmiany;
  - c. koszt zmiany oraz jego ewentualny wpływ na wysokość Wynagrodzenia;
  - d. czas wykonania zmiany oraz wpływ zmiany na Termin wykonania Umowy.
2. Koszt zmiany oraz jego ewentualny wpływ na wysokość Wynagrodzenia, wskazane w ust. 1 lit. c, ustalone będą kosztorysem szczegółowym, z zastosowaniem następujących czynników cenotwórczych i zasad:
  - a. cen jednostkowych przedstawionych w Kosztorysie ofertowym, o ile dany rodzaj Robót w nim występuje;
  - b. stawek roboczogodziny, cen materiałów i sprzętu, wskaźników cenotwórczych i parametrów do kosztorysowania, o ile dany rodzaj Robót nie występuje w Kosztorysie ofertowym;
  - c. cen materiałów i najmu sprzętu na poziomie nie przekraczającym poziomu średnich cen krajowych w okresie realizacji Robót wg aktualnych cenników Sekocenbudu oraz właściwych: faktur, faktur zakupu, faktur pro forma, ofert na materiały nie występujące w cenniku, o ile dane materiały lub praca sprzętu nie występują w Kosztorysie ofertowym.
3. Warunkiem wprowadzenia zmian do Przedmiotu Umowy będzie potwierdzenie powstałych okoliczności w formie opisowej i właściwie umotywowanej (protokół wraz z uzasadnieniem).
4. Wynagrodzenie za Roboty dodatkowe i zamiennie ustalone będzie kosztorysem szczegółowym, z zastosowaniem następujących czynników cenotwórczych i zasad:
  - a. cen jednostkowych przedstawionych w Kosztorysie ofertowym, o ile dany rodzaj Robót w nim występuje,

- b. cen robocizny, materiałów i najmu sprzętu na poziomie nie przekraczającym poziomu średnich cen krajowych w okresie realizacji Robót wg aktualnych cenników Sekocenbudu oraz właściwych: faktur zakupu, faktur pro forma, ofert na materiały nie występujące w cenniku, o ile dane materiały lub praca sprzętu nie występują w Kosztorysie ofertowym.
5. Niezależnie od powyższego, Zamawiający i Wykonawca dopuszczają możliwość zmian redakcyjnych Umowy oraz zmian będących następstwem zmian danych Stron ujawnionych w rejestrach publicznych.

§ 24

Waloryzacja wynagrodzenia

1. Na zasadach określonych w Umowie, na podstawie art. 439 ust. 1 i 2 ustawy p.z.p., Strony będą waloryzowały koszty realizacji czynności wchodzących w skład Przedmiotu Umowy („Waloryzacja”). Waloryzacja będzie polegała na podwyższeniu albo obniżeniu każdej z cen jednostkowych podanych w Kosztorysie Ofertowym na zasadach opisanych w niniejszym paragrafie.
2. Żadna ze Stron nie będzie uprawniona wystąpić z wnioskiem o dokonanie Waloryzacji wcześniej niż 6 miesięcy od dnia zawarcia Umowy.
3. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, w przypadku zmiany kosztów realizacji Przedmiotu Umowy w związku ze wzrostem albo obniżeniem cen określonym we wskaźniku cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem za poprzedni kwartał („Wskaźnik GUS”) ogłaszany w formie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w art. 25 ust. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 504 z późn. zm.) każda ze Stron może wystąpić do drugiej Strony z pisemnym wnioskiem o dokonanie Waloryzacji. We wniosku zostaną wskazane nowe wartości każdej z cen jednostkowych podanych w Kosztorysie Ofertowym.
4. Każda ze Stron będzie uprawniona wystąpić do drugiej Strony z wnioskiem o dokonanie Waloryzacji każdorazowo po komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłaszającym kolejny Wskaźnik GUS, z zastrzeżeniem ust. 2 i 6.
5. Ewentualna Waloryzacja będzie ustalana przez Strony w drodze aneksu do Umowy ze skutkiem od dnia opublikowania komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłaszającego Wskaźnik GUS („Dzień Ustalenia Waloryzacji”).
6. Wnioskowana zmiana cen jednostkowych podanych w Kosztorysie Ofertowym nastąpi pod warunkiem, iż wartość Wskaźnika GUS ogłoszonego w Dniu Ustalania Waloryzacji będzie wskazywała na wzrost lub spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych o co najmniej 2 punkty procentowe w stosunku do poprzedniego kwartału („Próg Waloryzacji”).
7. Ewentualna zmiana cen jednostkowych podanych w Kosztorysie Ofertowym, nastąpi o wielkość stanowiącą połowę (50%) wartości wzrostu albo obniżenia cen określonego we Wskaźniku GUS ogłoszonym w Dniu Ustalania Waloryzacji, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
8. Pod warunkiem przekroczenia Progu Waloryzacji, w przypadku, gdy Wskaźnik GUS ogłoszony w Dniu Ustalania Waloryzacji będzie wartością dodatnią ceny jednostkowe podane w Kosztorysie Ofertowym ulegną zwiększeniu o wielkość wskazaną w ust. 7.
9. Pod warunkiem przekroczenia Progu Waloryzacji, w przypadku, gdy Wskaźnik GUS ogłoszony w Dniu Ustalania Waloryzacji będzie wartością ujemną ceny jednostkowe podane w Kosztorysie Ofertowym ulegną zmniejszeniu o wielkość wskazaną w ust. 7.

10. Nowe wartości cen jednostkowych podanych w Kosztorysie Ofertowym będą dotyczyć zapłaty należnej Wykonawcy za czynności odebrane po Dniu Ustalania Waloryzacji, z zastrzeżeniem postanowień ust. 11.
11. Jeżeli czynności zlecone przed Dniem Ustalania Waloryzacji zostaną wykonane w warunkach zwłoki w stosunku do terminu określonego w Harmonogramie i będą odbierane po Dniu Ustalania Waloryzacji, w takim przypadku zapłata za ich wykonanie nastąpi na podstawie poprzednio obowiązujących cen jednostkowych.
12. Strony ustalają maksymalną wartość obniżenia albo wzrostu Wartości Przedmiotu Umowy w efekcie zastosowania Waloryzacji na poziomie nie większym niż 10 % Wartości Przedmiotu Umowy.
13. Wykonawca, który uzyska Waloryzację zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy, z którym zawarł umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom kosztów dotyczących zobowiązania podwykonawcy, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki: przedmiotem umowy są roboty budowlane oraz okres obowiązywania umowy przekracza 6 miesięcy.

§ 25

Odstąpienie od Umowy

1. Zamawiający uprawniony jest do odstąpienia od Umowy z powodu okoliczności, za które odpowiada Wykonawca w przypadku niewykonania, lub nienależytego wykonania Umowy, w szczególności:
  - a. popełnienia przestępstwa przez Wykonawcę, za które to przestępstwo wobec Wykonawcy orzeczono prawomocnym wyrokiem sądu powszechnego środek karny w postaci zakazu zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej skutkujący niemożnością zrealizowania Przedmiotu Umowy;
  - b. zgłoszenia wobec Wykonawcy wniosku o ogłoszenie upadłości lub o otwarcie układu;
  - c. podjęcia decyzji o likwidacji przedsiębiorstwa Wykonawcy;
  - d. utraty przez Wykonawcę uprawnień, kwalifikacji, decyzji lub pozwoleń, niezbędnych do realizacji Przedmiotu Umowy;
  - e. działania Wykonawcy na szkodę Zamawiającego lub innego rażącego naruszenia przez Wykonawcę postanowień Umowy mimo uprzedniego pisemnego wezwania Zamawiającego do zaprzestania naruszeń;
  - f. istotnego naruszenia przez Wykonawcę obowiązków wynikających z Umowy;
  - g. zwłoki o co najmniej 15 dni w stosunku do terminu wykonania Umowy lub terminów częściowych wskazanych w Harmonogramie;
  - h. konieczności wielokrotnego (co najmniej 3-krotnego) dokonywania bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcom lub konieczność dokonania podwykonawcom bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości wynagrodzenia brutto, na zasadach i warunkach określonych w Umowie;
  - i. utraty płynności finansowej Wykonawcy, niemożności zapewnienia odpowiedniego personelu lub możliwości technologicznych, koniecznych do zrealizowania Przedmiotu Umowy,
  - j. w przypadku, gdy Wykonawca bez uzasadnionych przyczyn nie rozpocznie realizacji przedmiotu Umowy i pomimo dodatkowego wezwania Zamawiającego (określającego termin rozpoczęcia realizacji przedmiotu Umowy) nie przystąpił do ich realizacji we wskazanym terminie,

- k. w przypadku stwierdzonego przez Zamawiającego opóźnienia w rozpoczęciu robót objętych niniejszą umową, przekraczającego 10 dni po uprzednim wezwaniu Zamawiającego (określającym termin na podjęcie Robót),
  - l. w przypadku, gdy Wykonawca przerwał wykonywanie Robót objętych Przedmiotem Umowy bez uzasadnionej przyczyny i przerwa ta trwa dłużej niż 14 dni po uprzednim wezwaniu Zamawiającego (określającym termin na podjęcie Robót).
2. Wykonawca uprawniony jest do odstąpienia od Umowy w powodu okoliczności, za które sam odpowiada:
- a. w przypadku utraty przez Wykonawcę uprawnień, decyzji lub pozwoleń, niezbędnych do realizacji Przedmiotu Umowy;
  - b. w przypadku popełnienia przestępstwa przez Wykonawcę, za które to przestępstwo wobec Wykonawcy orzeczono prawomocnym wyrokiem sądu powszechnego środek karny w postaci zakazu zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej skutkujący niemożnością zrealizowania Przedmiotu Umowy.
3. W przypadku, gdy Wykonawca mimo zastrzeżeń Zamawiającego dokonanych na piśmie wykonuje Roboty w sposób wadliwy albo niezgodnie z Dokumentacją projektową, Zamawiający może wezwać go do zmiany sposobu wykonywania Robót i wyznaczyć mu w tym celu 14-dniowy termin. Po bezskutecznym upływie powyższego terminu Zamawiający może odstąpić od Umowy z winy Wykonawcy w zakresie Robót jeszcze nie wykonanych i powierzyć poprawienie wad lub dalsze wykonanie Robót osobie trzeciej, na koszt i ryzyko Wykonawcy.
4. Ustawowe odstąpienie od Umowy może zostać wykonane przez Zamawiającego albo Wykonawcę tylko w zakresie Robót jeszcze nie zrealizowanych.
5. Oświadczenie o odstąpieniu od Umowy należy złożyć na piśmie.
6. W przypadku odstąpienia od Umowy przez jedną ze Stron po rozpoczęciu wykonywania Robót, Strona odstępująca zobowiązana jest wyznaczyć termin odbioru wykonanych Robót nie krótszy niż 7 dni i nie dłuższy niż 14 dni od daty odstąpienia od Umowy. Termin ten jest wiążący dla drugiej Strony. W przypadku nieprzystąpienia drugiej Strony do odbioru wykonanych Robót, protokół zdawczo – odbiorczy zostanie podpisany jednostronnie przez Stronę wzywającą do ich odbioru. W protokole tym należy w szczególności wskazać zakres wykonanych Robót i zakres Robót rozpoczętych zgodnie z Harmonogramem.
7. Za prace wykonane do dnia odstąpienia od Umowy Wykonawcy przysługuje wynagrodzenie obliczone na podstawie Oferty w stosunku, w jakim prace te pozostają do prac wskazanych w Harmonogramie.
8. W razie odstąpienia od Umowy Wykonawca, przy udziale Zamawiającego:
- a. wstrzyma Roboty, z wyjątkiem tych, których celem będzie zabezpieczenie wykonanych wcześniej Robót lub niezbędnych do pozostawienia Terenu Budowy w stanie uporządkowanym i zabezpieczonym;
  - b. zabezpieczy przerwane Roboty w zakresie uzgodnionym z Zamawiającym na koszt własny;
  - c. zapewni przekazanie Terenu Budowy w stanie umożliwiającym kontynuację Robót przez innego wykonawcę,
  - d. sporządzi wykaz materiałów i urządzeń (wyrobów budowlanych) oraz konstrukcji zamówionych lub nabytych dla realizacji przedmiotu Umowy, które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę;
  - e. wezwie Zamawiającego do dokonania odbioru wykonanych Robót w toku i robót zabezpieczających;

- f. przekazać Zamawiającemu wykonane do dnia odstąpienia od Umowy części Przedmiotu Umowy, w tym wykonane roboty budowlane, opracowane dokumentacje, certyfikaty, atesty, gwarancje oraz wszelkie dokumenty związane z realizacją Umowy.
- 9. Z umownego prawa odstąpienia od Umowy, na warunkach w niej wskazanych, można skorzystać w terminie 60 dni od powzięcia przez właściwą Stronę informacji o zdarzeniu uzasadniającym to odstąpienie, z zastrzeżeniem, że z uprawnienia tego można skorzystać do dnia stanowiącego Termin Wykonania Umowy. Odstąpienie od Umowy nastąpi w formie pisemnej z podaniem uzasadnienia.
- 10. Koszty dodatkowe poniesione w związku z koniecznością zabezpieczenia Terenu budowy oraz wszelkie inne uzasadnione koszty związane z odstąpieniem od Umowy ponosi Strona, która spowodowała odstąpienie od Umowy, chyba, że odstąpienie od Umowy nastąpiło z winy drugiej Strony.

§ 26

Rozwiązanie umowy przez Zamawiającego

Niezależnie od postanowień § 25, w razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, Zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. W takim przypadku, Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy, według stanu na dzień rozwiązania umowy.

§ 27

Odpowiedzialność za realizację robót

1. Odpowiedzialność za realizację robót ciąży wyłącznie na Wykonawcy, a w szczególności pełni on funkcję Generalnego Wykonawcy i ponosi wszelkie tego konsekwencje w zakresie realizacji Przedmiotu umowy. Dotyczy to także czuwania nad prawidłowym prowadzeniem prac pod względem formalnym, w tym również przestrzegania przepisów bezpieczeństwa pracy.
2. Wykonawca przy spełnieniu warunków zawartych w niniejszej umowie może powierzyć wykonanie niektórych czynności przy wykonywaniu umowy osobom trzecim, posiadającym stosowne uprawnienia, jednakże odpowiada za ich działania i zaniechania jak za swoje własne.
3. Wykonawca ponosi wobec Zamawiającego odpowiedzialność za wyrządzone szkody, będące następstwem nienależytego wykonania czynności objętych umową ocenianych w granicach przewidzianych dla umów o dzieło.

§ 28

Przelew wierzytelności

Wykonawca oświadcza, że dysponuje środkami pozwalającymi na realizację całości Przedmiotu umowy. Cesja jakichkolwiek należności przysługujących Wykonawcy w stosunku do Zamawiającego na mocy niniejszej umowy, jest dopuszczalna wyłącznie po uzyskaniu uprzedniej, pisemnej zgody Zamawiającego, udzielonej po przedstawieniu mu do akceptacji projektu umowy przelewu wierzytelności.

§ 29

Komunikacja

1. Strony postanawiają, że komunikacja między nimi odbywać się będzie w formie pisemnej, telefonicznej oraz elektronicznej (e-mail), z zastrzeżeniem zapisów Umowy wymagających wyłącznie lub dodatkowo formy pisemnej.
2. Wszelka korespondencja pomiędzy Stronami musi zawierać nazwę i numer Umowy oraz powinna być dostarczana na adresy wskazane w ust. 3 niniejszego paragrafu Umowy.
3. Osobą upoważnioną przez Strony do kontaktów oraz nadzorowania i wykonywania Umowy są:
    Ze strony Zamawiającego: ..... ;
    Ze strony Wykonawcy: ..... .
4. Każda ze Stron jest obowiązana do informowania z wyprzedzeniem drugiej Strony o każdej zmianie swojej nazwy, adresu, numeru faksu, z zastrzeżeniem, że takie zawiadomienie będzie skuteczne od dnia doręczenia. W przypadku braku przedmiotowego zawiadomienia, doręczenie korespondencji na adres, który stracił swoją aktualność uznane będzie za skuteczne.

§ 30

Postanowienia końcowe

1. Wszelkie zmiany i uzupełnienia treści Umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
2. W sprawach nieuregulowanych Umową mają zastosowanie w szczególności:
  - a. odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego;
  - b. odpowiednie przepisy Prawa budowlanego;
  - c. odpowiednie przepisy p.z.p.
3. W przypadku zaistnienia pomiędzy Stronami sporu, w relacjach z Wykonawcą o roszczenia cywilnoprawne w sprawach, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne, Strony zobowiązują się do podjęcia mediacji lub innemu polubownemu rozwiązaniu sporu przed Sądem Polubownym przy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, wybranym mediatorem albo osobą prowadzącą inne polubowne rozwiązanie sporu.
4. W przypadku braku możliwości rozwiązania sporu przez Strony na drodze polubownej, wszelkie spory między Stronami, które mogą wynikać z wykonaniem Umowy podlegać będą rozstrzygnięciu przez sąd powszechny właściwy ze względu na siedzibę Zamawiającego.
5. Umowę sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, w tym dwa egzemplarze dla Zamawiającego i jeden egzemplarz dla Wykonawcy.

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA:

KONTRASYGNATA: